

Kirkonmäeltä

**Rakennusaineita
vanhemmuuteen**
keskiaukeama

Selviytymistarinat rohkaisevat elämään - sivu 12

Profiili

Armas Hursti

- taidegraafikko

- sai kolme teostaan Kiasmaan

- ks. www.armashursti.com

Armas Hursti esittelee ortodoksista matkaristiä, jonka hän sai isoisältään Arvo Hurstilta. Isoisä oli maallikko-saarnaaja.

Ristiinnaulitseminen on päässäni

Taidegraafikko **Armas Hursti** on toipumassa Meilahden sairaalassa tehdystä sydämen ohitusleikkauksesta.

– On ollut minun pelastukseksi, että olen suhtautunut leikkaukseen positiivisesti. Kirurgit ja sairaanhoitajat ihmettelivät nopeaa toipumista.

Ensimmäiset sydänoireet tulivat kuusi vuotta sitten, kun hän oli hiihtämässä. Vaiva jatkui ja rasituskokeessa löytyi tukoksia.

– Leikkausta jouduin odottamaan kuusi kuukautta. Se oli todella raskaavaa ja pelkäsin sydäninfarktia. Leikkaus tuntui pelottavalta, koska siinä avattiin rintakehä.

Armas Hursti syntyi Lappeenrannassa vuonna 1934 esikoisena. Hänen isänsä Arvo Immanuel palveli sotaväessä rakuunoissa ja poseeraa valokuvissa ns. luurankotakissa hevosten selässä. Äidin nimi oli Veera Alexandra.

– Syntymääni seuraavana vuonna perheeni muutti Helsingin Pakilaan. Isä meni viilariksi Pasilan konepajalle, asuimme Oulunkylässä. Perheeseemme syntyi yhteensä kymmenen lasta.

Uskonto kuului perheen sukutaustaan, ja Armaksesta haluttiin pappi. Äiti, jonka vanhemmat olivat venäläissyntyisiä, oli kuullut aikaisemmin ortodoksisirkkoon. Isän isä Arvo toimi maallikkosaarnaajana muun muassa Inkerinmaalla, Pietarissa, Koivistolla ja Helsingissä.

– Kun Pasilan konepaja loppui 1940-luvun lopulla, muuttimme Helsingistä Hyvinkäälle, ja faija meni työhön konepajalle.

Kirjapainosta taiteen pariin

Armas Hursti aloitti työuransa Helsingissä olleessa keskustapuolueen Kirjamonopainossa ja jatkoi saman alan töitä Ruotsin Kungsörissä. Sen jälkeen hän tuli Hyvinkääl-

Kirkkoherranviraston seinältä löytyy Armas Hurstin maalaama maisema Kytäjältä.

le Mediapainoon, joka oli nykyisen Prisman paikalla ollut parakki.

– Sitten menin veljeni **Sepon** ja **Pekka Kaajaluoman** perustamaan Siipipainoon. Tietokoneajan tullessa olisi pitänyt koulutautua. Aloin panostaa maalaamiseen, jota olin harrastanut 27-vuotiaasta lähtien. Opiskelin 1959–61 Vapaassa taidekoulussa.

Köyhien auttaja Veikko Hursti (k. 2005), joka oli hyvä taidemaalari, kannusti myös veljensä poikaa taiteen pariin. Hän oli käynyt Taideakatemian koulun ja toimi mainostoimistoissa kunnes tuli uskoon.

– Veikon poika **Heikki** jatkaa vaimonsa kanssa laupeudentyötä. He kävivät katsomassa minua Meilahden sairaalassa. Heikki

maalaa myös tauluja. Meillä oli Art Aleksissa yhteinen näyttely, jossa oli myös Veikko Hurstin töitä. Presidentti **Tarja Halonen** lähetti näytteilyimme kukkia.

Armas Hursti innostui 1980-luvulla grafiikasta. Hän veistää kuvansa puulevyihin, joita käyttää painolaattoina. Hurstin puuleikkaustöitä on muun muassa Hyvinkään, Vantaan, Oulun ja Amos Andersonin taidemuseoissa.

– Sanoin aikoinaan kavereille, että niin kauan, kun Kiasma ei osta minun töitani en menesillä käymään.

Mitenkäs kävikään! Äskettäisten asunnottomien messujen aikana hänen töitään oli näytteillä Promenadigalleriassa.

– **Maarit Malin-Pötty** kertoi, että galleriassa

kävi Kiasman porukkaa. Parin viikon päästä tuli sähköposti, jossa kerrottiin, että nykytaiteen museo ostaa minulta kolme työtä. Ensimmäisessä työssä vanha rouva työntää rullattoria. Toisessa työssä on kerjäläisiä. Kolmas kuva on miehestä, joka tahtoi takaisin kohtuun.

Ortodoksisuus kiinnostaa

Armas Hursti oli kirkkovaltuustossa vuosina 2002–2010, -neuvostossa vuosina 2003–2006 ja seurakunnan taidetoimikunnassa myös useita vuosia.

– Ajattelin seurattessani touhua, että se

oli aika raadollista eikä liittynyt uskontoon. Mutta itse aloin tehdä uskonnollisia töitä, joissa oli kriittistä otetta, tuskaa ja ahdistusta. Kuvasin sitä ristiinnaulitsemisella. Tein niitä useita vuosia.

Valtion ylimääräistä taiteilijaeläkettä saava Armas Hursti ja hänen vaimonsa **Irma** asuvat omakotitalossa. Irma on ollut työssä matkatoimistossa. Armaksella on kolme poikaa ja yksi tytär sekä kolme lastenlasta.

– Irma on ollut minulle tärkeä henkilö niin kuin vaimot ovat.

Niin sanottu arabikevät herätti miehessä samoja tunteita ja ajatuksia kuin uskonto oli aikaisemmin tehnyt. Mutta uskonnosta hän ei ole päässyt.

– Ristiinnaulitseminen on päässäni. Se tulee kuviini eri muodoissa, joskus abstraktina. Millä muulla tavalla voin kuvata ihmisenä olemisen tuskaa ja ahdistusta kuin ristiinnaulitsemisella, passiolla. On minulla aiheena myös ristiltä otto. Olen tehnyt siitä isoja pieta-töitä.

Tammikuussa Armas Hurstin grafiikkaa nähdään Hyvinkään taidemuseon Kaapon galleriassa. Maaliskuulla hänellä on **Hannu Lindholmin** ja **Ilpo Stor-Pellisen** kanssa näyttely Promenadigalleriassa. Miehet ovat kulkeneet aikoinaan yhdessä maalausmatkoilla.

– Olen ollut kauhean kiinnostunut ortodoksisuudesta. Pari kuukautta sitten minulla oli näyttely Mineassa, joka on ortodoksien toimitila Riihimäellä (Valtakatu 3). Näyttelyn vihki isä **Ville** pirskestämällä vettä.

Tällä taidegraafikko Armas Hurstin haastattelulla alkaa lehden juttusarja Hyvinkään seurakunnan tiloissa olevista taideteoksista. Armas Hurstilta on kirkkoherran virastossa, kirkon sakastissa, diakonian aulassa ja työhuoneissa yhteensä yhdeksän taideteosta.

Seppo Ylönen

Mikä piristää syksyäsi?

Syksy on siirtymä uuteen

Mikkelinpäivän (29.10.) ja pyhäinpäivän (2.11.) välinen aika oli ennen vanhaan suomalaisessa maatalousyhteiskunnassa tärkeää aikaa. Vietettiin satovuoden taitekohtaan liittyvää kekriä, syötiin hyvin, laulettiin, leikittiin ja tanssittiin. Samalla se oli maalaistalojen palvelusväen läksiäisjuhla. Rengeillä ja piioilla oli kaksi viikkoa vapaata ennen uuteen taloon siirtymistä. Kekriin liittyneet tavat ovat siirtyneet olkineen ja kynttilöineen meidän aikamme joulun ja uudenvuoden juhlintaan. Menneinä aikoina puhuttiin kekriauhasta, jota kesti Simon päivästä (28.10.) Martin päivään (10.11.).

Anssi Hänninen

– Villasukat, kynttilät ja puiden lehtien väri piristävät. Olen tykännyt aina syksystä, kunhan ei sada. On kiva pukeutua lämpimämmin, kun on raitis, viileä ilma. Syksy on tunnelmallinen.

Kirsti Sermiö

– Ruska piristää. Tulee vähän surullinen olo, kun muuttolinnut lähtevät. Näkee kurkiauroja ja joutsenia muuttamassa. Poltan kovasti kynttilöitä, etenkin tuikkuja. Ne valaisevat kauniisti valkoisen ja pinkin lasin sisältä. Joka viikko tapaamassa Nopossa asuvaa pikkusiskoani **Tuulaa**. Sekin piristää minua.

Otto Korhonen

– Minua piristää ajatus siitä, että kun tulee taas talvi, niin pääsee Sveitsin mäkeen ja Lapin Saariselälle laskettelemaan. Meidän perheellä on mökki Saariselällä. Sekin on mukavaa, kun voin olla syyslomalla kavereiden kanssa.

Raija Huovinen

– Minua piristävät syksyn värit ja kuulakkaat aurinkoiset, raikkaat päivät. Vesisadekaan ei häiritse elämäni, kun on hyvät sadevarusteet.

Svetlana Pöder

– Minä pidän syksystä. Puut ovat kauniita. Nyt on vielä hyvä sää. Minä olen viisivuorotyössä Myllyn Parhaat Oy:ssä. Työssä ollessani on sama sataako vai paistaa.

Jaakko Juhola

– Syksyssä on hyvää, että ei ole vielä pakkasia. Pääsee vielä skeittailemaan.

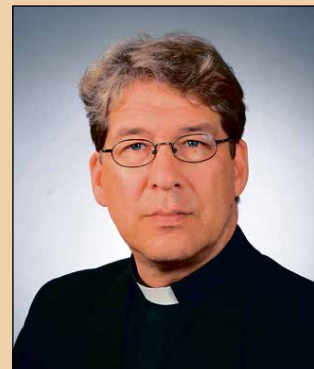
Pelot ja ahdistukset

Viiime päivien uutiset ovat olleet paikoin synkkää kuultavaa: lomautuksia, irtisanomisia, säästämistä, verojen ja maksujen korotuksia. On selvää, että ihmisten arkielämään eniten vaikuttavat asiat kuten työ ja toimeentulo, täyttävät sanomalehtien etusivujen otsikot. On myös ollut pakko tajuta, että elämämme on aineellisessa mielessä monella tavalla haavoittuvaa. Onneksi yhteiskuntamme on sellainen, että yhteisellä vastuun kantamisella ja toinen toisesta huolta pitämällä me pärjäämme tulevaisuudessakin. Mutta pelon ja ahdistuksen määrä on varmasti lisääntynyt. Monessa seurakunnassa ympäri Suomea ollaan ihan samassa veneessä, kun mietitään vaikkapa taloudellisia kysymyksiä ja työntekijöiden jaksamista. Kirkosta kuuluu tässä suhteessa samanlaisia uutisia kuin mistä tahansa. Kuinka toisin voisi ollakaan. Seurakunnassa kannetaan huolta yhteisön toimivuudesta.

Huolestuttavien uutisten keskellä on hyvä lukea ja kuulla jokunen hyvä uutinen. Tässä lehdessä niitä tuovat sinulle ja kotiisi monet eri ihmiset. He ovat tavallisia suomalaisia ja hyvinkääläisiä ihmisiä ja seurakuntalaisia. Yksi liikkuu, toinen musisoi tai tekee taidetta. Neulepuikot ja virkkuukoukut kilisevät iloisesti Kätevä-piirissä. Elämän suola ei ole se, mitä minä saan vaan mitä minä annan toisille. Ja on hyvä huomata, että meillä kaikilla, aikuisillakin, on lupa irtaantua hyödyn tavoittelemisesta ja vaikka leikkiä kuten lapset. Sekin lisää hyvinvointia ja torjuu pelkoja ja ahdistuksia. Esimerkiksi taide on toimintaa, jossa pohjavireenä on kärsimyksen ja kuoleman todellisuuden ymmärtäminen ja purkaminen.

Yhteisönä olemme toisiamme varten. Hyvää on myös se, että meillä on matkallamme mukana Jeesus Kristus, joka kutsuu jokaista pelkonsa ja ahdistuksen alla painiskelevaa löytämään uutta voimaa ja rohkeutta elää paineiden keskellä. Mitä ne paineet sitten ovatkin. Tästä sanomasta elämme ja julistamme sitä. Hyvä uutinen kaikille.

Ilkka Järvinen
kirkkoherra

Kirkonmäeltä

Hyvinkään
seurakuntalehti

www.hyvinkaanseurakunta.fi
PL 29, Hämeenkatu 16 05801 Hyvinkää
Puh. 019 456 11

Päätöimittaja Ilkka Järvinen, p. 019 456 1210, ilkka.jarvinen@evl.fi

Toimitussihteeri Jorma Ersta, p. 019 456 1233, jorma.ersta@evl.fi

Viestintätoimikunta: Marja-Leena Laakso, Markku Nihti, Annaleena Pakkanen, Reijo Pitkänen, Anja Tauriainen.

Toimituskunta: Reijo Huuskonen, Anssi Laaksonen, Tuija Mattila, Petra Pohjanraito, Inkeri Toiviainen, Seppo Ylönen.

Kustantaja Kotimaa Oy **Ulkoasu**

Painos 21 600 kpl. **ISSN** 1239-2456.

Seuraava lehti ilmestyy 12.12.2013.

Päivä yötä pakenee

Laulettiinko teillä koulussa *Lehti puusta variseepi*? Jälleen on se aika vuodesta, jolloin laulu soi mielessäni. Erityisen kirpaiseva on kohta: *Minä pieni paimentyttö lentohon en pääsekään. Tänne tänne jäädä täytyy, syksyhyin ja ikävään.*

Kärsin vähenevästä valosta ja kun syksy edelleen etenee, valon suoranaisesta puutteesta. Minulla on kyllä kirkasvalolampun kotona ja työpaikalla, mutta eivät ne luonnonvaloa korvaa eivätkä varsinkaan anna lämpöä.

Syksyisin mieleeni hiipii myös kaukokuu. Sitä ei yhtään helpota, että yksi jos toinen puhuu etelänmatkoistaan, menneistä tai tulevasta. Jos se perhe-elämän ja työn puolesta suinkin onnistuisi, olisin mielelläni pari-kolme kuukautta joka syksy jossakin auringossa. Kotiin voisni tulla jouluksi tai sitten, kun latukooneet ovat tehneet hyvää työtä Hyvinkään metsissä. Kerran opiskeluvuosina näin teinkin, kun olin lähetysjärjestön vapaaehtoistyössä Senegalissa. Se oli hyvä syksy!

Kirjoitin syksyisistä mietteistäni erälle tuttavalle ja sain paluupostissa Sointu Sallisen runon:

*Puun suuri viisaus
syksyllä:*

*Antaa pois kaikki ulkonainen
kääntä sisään,
syvälle,
olla rehellinen ja paljas
luottaa hitaaseen työhön
syvällä
pienissä silmuissa.*

Näin minäkin toivoisin voivani elää. Olla niin kuin vanhassa agraari-Suomessa, jossa töitä tehtiin valoisaan aikaan ja pimeän tullen oltiin enemmän hissukseen. Mutta nykymaailma toimii toisin.

Elämä kaupungissa on varsin tasapaksua. Kaiken pitäisi olla saatavilla 24/7, vaikkapa sitten halogeenivalojen turvin. Kesällä on hetken leppoisampaa, mutta syksyn tullen rattaat pyörähtävät taas kiivaaseen käyntiin.

Ainakin lapsiperheissä syksy on touhukasta ja työntäyteistä aikaa. On muistettava luku-järjestykset ja harrastukset, ruokittava suut, huollettava vaatteet ja kulkupelit, hoidettava myös henkistä puolta. Toissakin pitäisi käydä ja nukkua riittävästi – niin ja parisuhde...

Muuttolinnauksi en voi muuttua enkä talviuneen ennätä vaipua. Lepopäivän pyhittäminenkin on vähän niin ja näin.

Entä jos koettaisin ottaa oppia Sointu Sallisen puusta? Yrittäisin nauttia puun suurta viisautta ensin pieninä annoksina. Pysähtyisin hetkeksi touhun keskelle, hengittäisin syvään. Ehkä pitäisi laittaa kännykkä herättämään säännöllisin väliajoin, että muistaisin.

Myöhemmin tänä syksynä on luvassa erityistä herkkua, kun muutaman vuoden tauon jälkeen osallistun seurakunnan järjestämään hiljaisuuden retrettiin. Jospa se toimisi henkisenä valohoitona ja lataisi akkuja niin, että jaksan arkea ja pimeää taas vähän matkaa eteenpäin.

Viikonloppu hiljaisuudessa ja ilman jatkuvaa saatavilla oloa, sitä odotan. Viimeistään silloin koetan päästä vähän lähemmäksi puun suurta viisautta.

Annaleena Pakkanen

Löytyneet ehtoollisastiat siunattiin Kytäjällä

Kytäjän kirkossa oli viime pyhänä kiitollisia seurakuntalaisia, kun vuosi sitten sieltä varastetut, takaisin saadut ja huolletut hopeiset ehtoollisastiat siunattiin uudelleen käyttöön. Kirkkoherroja **Ilkka Järvinen** ja Kytäjän aluepappi **Virpi Koivisto** jakoivat niistä ehtoollista. Musiikista vastasivat kanttorit **Erkki Hannonen** ja **Karmen Kelk**, Hyvinkään Kamarikuoro sekä **Mirka** ja **Markku Taipale**. Messun jälkeen tarjottiin kirkkokahvit mainion kakun kanssa.

– Ehtoollispöydässä kukaan ei ole parempi kuin toinen. Jos varkaat tulisivat tähän ehtoollispöytään katuviina, niin millainen sydän meillä olisi. Jumala on avannut ehtoollispöydän kaikille syntisille ja katuville, Ilkka Järvinen sanoi saarnassaan.

– Kun minä tulin lauantaina 6.10. viime vuonna kirkkoon, huomasin avoimen sakastin ikkunan. Kassakaappi ehtoollisastioineen oli poissa. Soitin suntuio **Merja Niirasille**, joka hälytti poliisit, aikaisempi suntuio **Eeva Rouhiainen** muisteli.

Varkaavat olivat vieneet 50 ehtoollispikaria, pienen viinikannun, leipärasian, viinikalkin, kaksi lautasta, vanhan yhteismaljan ja 10 kynttilänjalkaa.

– Se oli järkyttävä tapaus. Rukoilimme paljon. Saimme ihanan rukousvastauksen. Meillä on päällimmäisenä kiitollisuus. Siksi järjestimme tämän juhlan, Kytäjän alue-neuvoston puheenjohtaja **Ritva Saukkonen** lisäsi.

Merja Niiranen, Eeva Rouhiainen ja

– Olen kiitollinen Jumalalle, että ehtoollisvälineet saatiin takaisin. Armoa niille, jotka ne varastivat, sanoi Lahja Sarjanen, joka sai ehtoollisen Virpi Koivistolta ja Ilkka Järviseltä.

Ritva Saukkonen kiittivät varkauden selvittäneitä poliiseja ja olivat varanneet näille ison laatikon naposteltavaa.

Virpi Koiviston mukaan oli ihme, että tällaiset esineet saatiin takaisin. Se on merkinnyt paljon koko seurakunnalle, ei pelkästään kytäjäläisille.

– Kirkko on tullut ihmisille entistä rakkaammaksi. Kytäjäläiset ovat nähneet paljon vaivaa sen eteen. Tämä on kauniilla tavalla kytäjäläisten oma kirkko.

Seppo Ylönen

Voimaa omaishoitajan arkeen

Omaishoitajana vuosia työskennellyt **Helena Salovaara** on tullut piipahattamaan omaishoitaja- ja mielenterveystyön diakoni **Kaisa Laakson** luona Hyvinkään seurakunnan diakoniatöimistöllä. Kuulumiset vaihdetaan välillä iloisesti rupertellen ja välillä vakavoituen; naiset ovat tunteneet toisensa liki viisitoista vuotta.

– Paikkakunnalle muutettuani tulin tänne tutustumaan, ja siitä yhteistyömme alkoi. Tuntui mahdollittoman hyvältä tulla paikkaan, jossa sain purkaa tuntojani, Salovaara muistelee.

Hänen kehitysvammaisen tyttärensä **Erika** oli siihen aikaan 15-vuotias.

– Olin pitkään huolehtinut hänestä lähes yksin ja olin aivan poikki. Ihan aluksi Kaisa suositteli minulle omaishoitajien virkistyspäivää Herusten mökillä. Siellä tutustuin muihin omaishoitajana työskenteleviin. Oli helpottavaa huomata, että meitä samassa tilanteessa olevia on paljon.

Muista huolehtia itsestäsi

Hyvinkään seurakunnassa omaishoitajien tukeminen tarkoittaa muun muassa näiden Helenan mainitsemien virkistyspäivien järjestämistä kaksi kertaa vuodessa.

– Teen myös kotikäyntejä, ja tapaan omaishoitajia täällä työhuoneessani, Kaisa Laakso kertoo.

Erityisen merkityksellisinä omaishoitajatyön diakonin luona käynneissä Helena Salovaara on nähnyt keskustelut, joissa voi luottamuksellisesti keskustella omaishoitajuuden nostamista, myös negatiivisista tunteista.

Laakso tähdentää, että tilanteeseen väsyminen ja kyllästyminen ei tarkoita sitä, ettei rakastaisi läheistään.

– Kukaan ei jaksakaan tehdä työtä vuorot-

– Omaishoitajuus on omakohtainen gradu. Se on haastavaa, mutta se myös antaa paljon, toteavat Kaisa Laakso (vas.) ja Helena Salovaara.

ta, jokainen tarvitsee hengähdystaukoja. Sanonkin usein omaishoitajalle, että sinun täytyy huolehtia myös itsestäsi, muuten teitä on kohta kaksi hoidettavaa.

Yksinäistä ja sitovaa työtä

Omaishoitajan työ on haasteellista sekä henkisesti että fyysisesti. Se on sitovaa ja usein myös yksinäistä.

Läheskään kaikista omaishoitosuhteista ei makseta omaishoidontukea. Laakson mukaan yhtenä syynä tähän voi olla se, että sitä ei ole osattu tai huomattu hakea. Läheskään kaikki läheistään hoitavat eivät edes miellä olevansa omaishoitajia.

– Tapaamisissa neuvon tarvittaessa myös tuen hakemisessa. Lakisääteisesti sen myötä omaishoitajalle kuuluu muun

muassa palkkio ja kolme lomapäivää kuukaudessa.

Hyvinkään seurakunnan diakoniatyö tekee yhteistyötä myös Hyvinkään seudun Omaishoitajat ja Läheiset ry:n kanssa.

– Etenkin omaishoitajien viikolla marraskuussa meillä on yhteisiä tapahtumia. Yhdistyksen vertaistukipöytäkokoukset pidetään Onnensillalla (Siltakatu 6) joka toinen viikko torstaisin klo 13–16, ja myös siitä kerromme ilolla täällä meillä käyville omaishoitajille.

Omaishoitaja- ja mielenterveystyön diakoni Kaisa Laakson tavoittaa sähköpostitse osoitteesta [kaisa.laakso\(@\)evl.fi](mailto:kaisa.laakso(@)evl.fi) sekä puhelimitse numerosta 040 755 9364.

Irja Ketola

Tatiana ja Andrey Okun (vas.) sekä Costel Dioconu kertovat omasta elämästään Kirkonmäeltä-lehdelle. Takana on vapaaehtoinen suomen kielen kerhon vetäjä Anne Isokuortti.

Suomen kielen kerho kotouttaa

Joka toinen keskiviikko on Mummon kammarissa maahanmuuttajille tarjottu suomen kielen keskustelukerho, joka alkoi viime syksynä diakonia-työntekijä Päivi Lammelan toimesta.

– Se on matalan kynnyksen kerho. Maahanmuuttajat ovat täynnä kysymyksiä, joihin he haluavat vastauksia. Eräs kysymys voi olla, miten bussi pysäytetään pysäkillä, sanoo vapaaehtoinen vetäjä **Anne Isokuortti**. Hänen työparinaan on **Kristiina Erelä**.

Nyt kerhoon kutsutaan maahanmuuttajia aktiivisemmin jopa kaupoissa, kirjastossa, toreilla ja kaduilla. Heille tarjotaan kontaktipintaa suomalaisen kulttuuriin. Keskustelukumppaneiksi on saatu tähän mennessä kuusi suomalaista miestä ja naista.

– Meillä on loistava mahdollisuus tutustua upeisiin ulkomaalaisiin ja heidän elämäntarinoihinsa. He tuovat meille elämänrikkautta historiansa, tapojensa ja ruokiansa avulla. Kerhossa juodaan teetä ja jakaannutaan ryhmiin, joissa viritetään keskusteluja edeten osallistujien kielitaidon ehdoilla. Kuka tahansa voi tuoda kerhoon tuntemansa ulkomaalaisen. Minuun voi ottaa yhteyttä soittamalla (040 701 8689) tai sähköpostilla (anne.isokuortti@gmail.com), Anne Isokuortti jatkaa.

Keskiviikkona 9.10. Mummon kammarissa oli 18 maahanmuuttajaa ja neljä

suomenkielistä keskustelijaa. Romanian Bacäusta kotoisin oleva **Costel Dioconu** kertoi tehneensä vuosia putkihitsaus- ja ilmastointitöitä kotimaassaan, Saksassa ja Italiassa kunnes tuli viisi vuotta sitten Suomeen. Täällä on ollut hitsaus-, sähkö- ja työturvallisuustöitä etelän kaupungeissa.

– Nyt olen työtön. Asun opiskelijasuunnossa ja olen Keravalla työharjoittelussa. Olen käynyt suomen kielen kurssin ja tehnyt 200 työhakemusta. Unelmani on saada työtä. Istuminen ei ole elämää. Olen sinkku eikä minulla ole ystäviä.

Israelista Suomeen

Tatiana ja **Andrey Okun** ovat Israelin Tel Avivista vuonna 2008 Suomeen tulleita juutalaisia. Vaimo on syntyjään kazakstanilainen ja mies valko-venäläinen. Tatiana puhuu melko hyvää suomea, mutta miehellä on siinä vaikeuksia, englantia hän osaa. Heidän poikansa asuu Pietarissa.

– Olen rekka-auton kuljettaja, mutta Israelissa ei ollut työtä. Noin 17 prosenttia ajoistani on Venäjälle, mutta olen ajanut kuormia Turkkiin, Latviaan ja muihin pohjoismaihin. Nyt minulla on loma, Andrey Okun sanoo. Kesällä hän on käynyt heittämässä virvelä Ridasjärvellä ja kalastanut talvella Kernaalan järvellä.

Tatiana on ollut ennen Suomeen tuloaan työssä rakennuksilla. Täällä hänellä on ollut aikaa opiskella suomea.

– Viime tammikuussa kävimme Tel Avivissa. Tapasimme siellä sukulaisia ja ystäviä. Me molemmat puhumme ja kirjoitamme hepreaa. Olen ollut työharjoittelussa Työkeskus EPA:ssa ja Valintatalossa. Nyt ei ole työtä, mutta haluaisin tehdä jotakin. Minulla on sekä työturvallisuuskortti että hygieniapassi.

Monikulttuurinen kohtauspaikka

Suomen kielen kerhoon tulivat tutustumaan myös projektipäällikkö **Miina Pyylehto** ja työhönvalmentaja **Minna Hietala** Hyrian hallinnoimasta Mosaiikki-projektista, jolla on kumppanina Riihimäen aikuislukio.

– Mosaiikki-projektissa on työhönvalmennusasiakkaina noin 30 maahanmuuttajaa. Olemme perustamassa tammikuussa monikulttuurista kohtauspaikkaa ja etsimme sitä varten tilaa ydinkeskustasta. Siellä annetaan maahanmuuttajille neuvontaa kaikkiin arkipäivän asioihin. Tavoitteena on luoda toimintakalenteri sekä tämän tyyppisiä kerhoja koulujen ja yhdistysten kanssa, Miina Pyylehto sanoo.

Mosaiikki-projektia on tarkoitus jatkaa ensi vuoden toukokuuhun saakka. Avointa on, kuka maksaa kohtauspaikan vuokran sen jälkeen. Asiasta keskustellaan kaupungin kanssa ja samalla etsitään yhteistyökumppaneita toiminnan jatkamiseen.

Mummon kammarin suomen kielen keskustelukerho on yksi Hyvinkään seurakunnan diakoniarhymistä. Diakonia-työntekijä Päivi Lammelan oli paikalla.

– Anne Isokuortilla ja Kristiina Erelällä on paljon ideoita kerhoa varten. Itse olen lähinnä taustatukena ja huolehdin siitä, että tieto kerhosta näkyy seurakunnan mainoksissa. Vien viestiä myös omille yhteistyöverkostoilleni ja hoidan tilavaraukset. Seuraava kerho on keskiviikkona 6. marraskuuta kello 17.30. (Helenenkatu 34 D)

Seppo Ylönen

Tässä pöydässä on ensimmäistä kertaa kerhoon tulleita virolaisia. Heidän keskusteluapunaan on myös ensimmäistä kertaa mukana ollut Matti Korpiaho, joka istuu kolmantena vasemmalta

Adventtina lauletaan Hoosianna

1. adventin perhemessua vietetään sunnuntaina 1.12. kello 10 Hyvinkään kirkossa. Messussa ovat mukana lapsikuorot ja Tuomaskuoro.

Ensimmäisenä adventtina Hyvinkään kirkon aulaan tulee Hyvän tahdon -jouluukuusi, jonka kautta voi auttaa ja muistaa vähävaraisia hyvinkääläisiä joulun alla.

Oksilla on yksilöityjä lappuja, joita lahjoitusten antajat ottavat kuusen oksilta. Lapussa voi lukea esim. ”20 euron lahjakortti lapsiperheelle ruokakauppaan”. Lahjoittaja tuo oksalta otetun lapun ja lahjakortin seurakuntakeskuksen neuvontaan torstaihin 19.12. mennessä. Lahjoitukset välitetään perille Hyvinkään seurakunnan diakonian kautta.

Adventista Joulun -konsertti on Hyvinkään kirkossa kello 15. Konsertissa esiintyvät Hyvinkään Kirkkokuoro, Klaukkalan kirkon kuoro ja Lauluyhtye Vois. Solisteina: **Satu Ranta**, sopraano, **Paavo Muranen**, tenori ja **Mikko Peltokorpi**, basso. Soitinyhtye. Johtaa **Eeva Jurmu** ja **Mikko Peltokorpi**. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.

Armas Maasalons Adventtivesper on Vanhassa kirkossa kello 18. Adventtivesperin liturgina on kirkkoherra **Ilkka Järvinen** ja kanttorina **Taru Paasio**. Mukana myös Vehkojan kuoro ja Seurakuntaveisaajat.

Idän ihmeitten konsertti

Suomen suosituimpiin gospel-yhtyeisiin kuuluva Idän Ihmeet julkaisi uuden albuminsa ”Maailman värit” lokakuussa 2013. Yhtye on kiertänyt syksyn aikana tiiviisti ympäri Suomea. Hyvinkäällä yhtye konsertoi perjantaina 8.11. klo 18 Vanhassa kirkossa.

Konserttiin on vapaa pääsy.

Idän ihmeet on kolmesta solistista ja akustisista instrumenteista koostuva yhtye. Musiikin ytimenä on taidokas folksä-

vyinen soitto ja vahva stemmalaulu. Yhteessä soittavat **Atte-Veikko Kemppainen** (akustinen kitara ja laulu), **Ville Kukkonen** (viulu ja laulu) ja **Janne Siimojoki** (perkusiot ja laulu).

Hyväntekeväisyyskonsertteja

Tiistaina 12.11. klo 19 **Kaija Kärkinen** & **Ile Kallio** esiintyvät Hyvinkään kirkossa. Hyväntekeväisyys-

konsertti pidetään lasten, nuorten, vammaisten ja vanhusväestön toiminnan tukemiseksi. Liput 10 euroa. Järjestää LC Hyvinkää/Sveitsi. Lippujen ennakkomyynti: Suomalainen Kirjakauppa Willa, S-marketin Kukka-puoti, Hyvinkään kaupungintalon kahvila Donner. Lisätietoja: **Harri**

Kokko LC Hyvinkää/Sveitsi p. 050 518 7861, s-posti: harri.kokko@hyvinkaa.fi.

Tiistaina 26.11. klo 19 Tulkoon Joulu - Joulukonsertti Hyvinkään kirkossa. **Arja Koriseva**, laulu ja **Jouni Somero**, piano. Hyvinkään kirkon aulassa SKV Kiinteistöväilytyksen tarjoama glögi- ja piparitarjoilu. Ohjelma 20 euroa ovelta tuntia ennen esitystä tai ennakkoon: Ajan Optikka, Kauppalaan, Uudenmaan Seuramatkat, Uudenmaan maankatu 5-9, Kangas- ja Kone-market, Hyvinkäänkatu 2. Konsertin tuotto Hyvinkään lasten ja vanhusten tukemiseksi. Järjestää LC Hyvinkää/Höffinga ja Hyvinkään seurakunta.

Tuutulauluja vauvakonsertissa

Perheen pienimpiä kutsutaan vauvojen ja lapsiperheiden konserttiin tiistaina 3.12. kello 10.00 Vanhaan kirkkoon, Uudenmaankatu 13.

Luvassa on mukavaa yhdessäoloa ja innostavia hetkiä musiikin parissa. **Sari Kaasinen** hyrisee, leikkittää ja laulaa. Noin tunnin mittaisessa konsertissa kuullaan myös tuutulauluja Pienen Iltahetki CD:ltä.

– Ilta- ja kehtolaulut ovat maailman vanhin musiikin muoto. Kaikki on alkanut siitä, että äiti on hymissyt, hyrissyt tai äännellyt lapselleen rauhoittaakseen tai viihdyttääkseen tätä. Kun saat lapsen käsivarsillesi, alat hyssyttää ja hypittää, laulaa ja höpöttää, sanoo Kaasinen.

Lapsi on avoin monenlaisen musiikin kuuntelulle. Pienimmätkin kokevat voimakkaasti ja kokonaisvaltaisesti musiikin, jota vanhempi kuuntelee kotona itse tai hyräilee pienokaiselleen. Musiikin maailmaan voi tutustua lähemällä yhdessä lapsen kanssa konserttiin.

Hyvinkään seurakunnan pienimmät saavat omalla nimellään vip-kutsun. Vaunujengiä koostavalle konsertille on ollut tilausta Hyvinkäällä. Sari Kaasinen konsertit esimerkiksi Helsingissä ovat olleet hyvin suosittuja. Mukaan voi tulla, vaikka omaa kutsua lapselle ei olisi tipahtanut postiluukusta.

Saattohoito on Yhteisvastuun kotimaankohde

Yhteisvastuukeräyksen vuoden 2014 kotimainen erityiskohde on valtakunnallinen saattohoito.

Terho-säätiön koordinoiman ja yhteistyössä muiden saattohoidon toimijoiden kanssa toteuttaman hankkeen tavoitteena on luoda kattava, valtakunnallinen saattohoidon ja kuolevan kärsimyksen hoitamisen ammatillinen konsultaatiopalvelu, jonka avulla ammattimaisia saattohoitopalveluja olisi saatavilla aiempaa laajemmin myös kasvukeskusten ulkopuolella.

Hankkeen tarkoituksena on niin ikään vahvistaa auttamisverkostoa ja tuoda seurakuntien sielunhoitotyön rooli entistä näkyvämmäksi kuolevan potilaan hoidossa ja omaisten tukemisessa. Keräyksen ulkomaisena esimerkkipaikkona vuonna 2014 on Guatemala.

Keräyksen tuotosta 60 prosenttia ohjataan kansainväliseen diakoniaan Kirkon Ulkomaanavun kautta, 20 prosenttia kotimaiseen erityiskohteeseen, 10 prosenttia Kirkon diakoniarahastolle ja hiippakuntien diakoniarahastoille ja loput 10 prosenttia keräävän seurakunnan valitsemaan kohteeseen

Kaasu pohjassa – ajovalot rikki

oli Jyväskylässä 17.–19.9. järjestettyjen diakoniatyöntekijöiden päivän aiheena.

Jyväskylän Paviljonkiin kokoontui yli 500 diakoniatyössä toimivaa viranhaltijaa kahden päivän ajaksi pohtimaan eri tavoin mm. seuraavia aiheita:

- diakonian ja jumalanpalveluselämän kytkeytyminen toisiinsa
- miten suomalainen perhe ja perhekasitys on muuttunut
- valta naisen voimauttajana & väkivalta ja työturvallisuus
- sosiaalisen median käyttö ja mahdollisuudet diakoniatyössä

Hyvinkään seurakunnan diakoniatyöntekijät osallistuivat päivillä ja päivillä saatua antia tullaan

käyttämään mahdollisuuksien mukaan entistä vahvemmin pohdittaessa diakoniatyön painopisteitä.

Kirkonmäki tutustuu

– Maalaaminen on sekä hauskaa että erittäin terapeutista, sanoo maalausryhmän vapaaehtoinen ohjaaja Johanna Similä.

Versosta vertaistukea

Suomea kutsutaan järjestöjen ja yhdistysten luvatuksi maaksi. Maamme yhdistysrekisteristä löytyy reilut 135 000 yhdistystä.

Mielenterveysyhdistys Hyvinkään Verso ry sai alkunsa vuonna 1971, kun perustettiin psykiatrisesta sairaalasta kotiutuneiden potilaiden ja heidän omaisten aloitteesta Mielenterveyden Keskusliiton Hyvinkään osasto ry.

– Verson asiakaslähtöinen toiminta on suunnattu pääasiassa mielenterveyskuntoutujille, mutta tätä nykyä myös ennaltaehkäisevän työn merkitys on lisääntynyt, kertoo yhdistyksen toiminnanjohtaja **Anne Alén**.

Monen alan osaajia

Jäsentalon ovet Hyvinkään Sahanmäessä ovat avoinna kaikille, ja päätöksen jäseneksi liittymisestä voi tehdä muutaman käynnin jälkeen. Jäsenmaksun maksaneet ovat oikeutettuja osallistumaan kaikkeen yhdistyksen toimintaan.

Sekä jäsenistössä että vapaaehtoisissa on monen alan osaajia.

– Ryhmistä suosittuja ovat esimerkiksi masennuksesta toipuvien ryhmä, runopiiri, erilaiset musiikkiryhmät, valokuvausryhmä sekä kaksisuuntaista mielialahäiriötä sairastavien vertaistukiryhmä. Täällä voi myös tehdä käsitöitä, osallistua liikuntaan, lukea päivän lehden, nauttia kahvin tai lounaan ja seurustella muiden kanssa, Alén kertoo.

Versossa on tällä hetkellä menossa myös keväällä 2010 käynnistynyt RAY:n rahoittama Varus-projekti, jossa autetaan 18–29 ikäisiä nuoria aikuisia eteenpäin elämässään.

Diagnoosia ei kysytä

Verson kaikki toiminta nivoutuu vertaistuen ympärille.

– Jokainen tarvitsee kuuntelijaa. Että voi pukea sanoiksi miten asiat ovat, ja mitä mielessä liikkuu, kiteyttää yhdistyksen varapuheenjohtaja **Markku Forsström**.

Versossa ketään ei kuitenkaan velvoiteta kertomaan itsestään enempää kuin haluaa.

– Eikä diagnoosia kysy kukaan. Käymään voi tulla, jos esimerkiksi elämäntilanne muuttuu, tulee työttömyyttä tai yksinolo ahdistaa, puheenjohtaja **Jorma Leppänen** lisää.

Vahva yhteistyöverkosto

Verso on hyvin verkostoitunut. Se tekee aktiivisesti yhteistyötä Hyvinkään kaupungin ja lähikuntien eri toimijoiden kanssa.

Hyvinkään seurakunnan kanssa yhteistyö on jatkunut Verson alkua ajoista saakka. Yhteistä toimintaa ovat esimerkiksi mielenterveyskuntoutujien leirit Sääksin leirikeskuksessa keväisin ja syksyisin sekä mökkipäivät Herusissa.

– Diakoniapastorin ja -työntekijän

vierailut Versossa ovat jäsenistölle erityisen mieluisia. Seurakunnan edustaja on mukana myös hallituksemme kokouksissa, Anne Alén kertoo.

Irja Ketola

Mielenterveysyhdistys Hyvinkään Verso ry

- Yksi Mielenterveyden Keskusliiton paikallisyhdistyksistä.
- Perustettu vuonna 1971. Jäsenmäärä noin 200. Viisi palkattua työntekijää. Toimintaa rahoittavat Raha-automaattiyhdistys ja Hyvinkään kaupunki.
- Toiminta perustuu vertaistukeen, kunnioitukseen, tasavertaisuuteen ja vapaaehtoisuuteen.
- Tavoitteena jäsenten sosiaalinen kuntoutus ja hyvä elämä, mielenterveyspalveluiden kehittäminen sekä ennaltaehkäisevä mielenterveysyhteistyö.
- Jäsentalo Hyvinkäällä, osoitteessa Sahanmäenkatu 1. Yhdistyksen kahvila Hyvinkään pääterveysasemalla.

Lisätietoja: <http://hyvinkaanverso.yhdistysavain.fi/> ja toiminnanjohtaja Anne Alén p. 040 194 9616. Verson jäsentalo p. 019 488 226.

Syyslomaleirillä askarrettiin luonnonmateriaaleilla.

Lomaleirillä riittää kavereita

Syyslomaleireillä on mukavaa. Käyn leireillä, sillä siellä on aina puuhaa. Joko on ohjattua ohjelmaa, kuten hartauksia ja leikkejä, kavereiden kanssa pelailua, tai vaikkapa ruokailu. Eikä koskaan tarvitse olla yksin. Aina on kavereita tai isosia, jotka ovat valmiita pelamaan erilaisia pelejä, tai piirtämään. Toki ohjaajatkin keksivät meille tekemistä, kuten ihmisluoda, hartauksia ja askartelua. Askartelimme leirillä heijastimet, joille tulee käyttöä syksyn ja tal-

ven pimeinä iltoina. Pääsimme myös leirin aikana uimaan ja saunomaan. Vesi oli sen verran kylmää, että useimmat vain kahlasivat vedessä uimisen sijaan. Leirin ruokakin oli maistavaa, ja sitä oli ainakin riittävästi. Ruokaa oli viisi kertaa päivässä, eli missään vaiheessa ei ehtinyt tulla nälkä.

Ines Latikka 13 v.

Hyvinkään varhaisnuorten leiri 12.–14.10.2013 Sääksissä

Erityisammattimiehet Seppo Rautiainen (kaivurinkuljettaja) sekä Oleg Gareev kaivavat haudausmaalle Puolimatkan hautausmaalle. Hautaus-toimen päällikkö Markku Husso on tullut piipahtamaan työmaalla.

Hautausmaita hoidetaan huolella

Lokakuun kirkas paiste saa syksyn kullankeltaiset lehdet hehkumaan. Syksyn rauha ja hiljaisuus on läsnä Puolimatkan hautausmaalla, jossa näin aamutuimaan näkyy omaistensa haudoilla vain muutamia ihmisiä. Hautaus-toimen työntekijä kottikärvineen tulee vastaan käytävällä, ja Rauhankadun läheisen hautarivistön viereen on parkkeerattu kaivuri.

Seppo Rautiainen on juuri aloittamassa sillä haudan kaivamista. Hän kertoo, että yhden haudan tekemisessä menee yleensä tunnin puoleentoista.

– Täällä Puolimatassa maaperä on hienoa hiekkaa, joten sortumavaaran takia haudan sivuseinämät täytyy tukea rautakehikolla. Se hidastaa työtä onkin verran, vuodesta 1987 Hyvinkään seurakunnan hautaus-toimessa erityisammattimiehenä työskennellyt Rautiainen kertoo.

Seppo Rautiaista avustaa erityisammattimies **Oleg Gareev**, jonka tehtäviin kuuluu myös suntiona toimiminen.

Surun kohtaamista

Hyvinkään seurakunnan hautaus-toimessa on vakituisesti töissä yhteensä seitsemän työntekijää; hautaus-toimen päällikkö, työnjohtaja ja erityisammattimiehiä.

– Lisäksi meillä työskentelee tuntipalkkaisia suntioita. Kiinteistöjen siivouksista vastaavat seurakunnan kiinteistötoimen siivoajat. Kesäisin hautausmaiden kunnossapitootetaan 16 työntekijää noin kuuden kuukauden työsuhteeseen, ja yhteensä vajaa 20 koululaista viiden vuoden jaksoissa, hautaus-toimen päällikkö **Markku Husso** luetlee.

– Kaiken kaikkiaan hautaus-toimessa työskentely vaatii hyvin laaja-alaista osaamista, kuten erilaisia korjaamiseen ja rakentamiseen kuuluvia tehtäviä. Kohtaamme tässä työssä myös paljon surua ja monenlaisia ihmisiä ja elämäntilanteita.

Suurin hautaus-toimen työsaara on haudausmaiden ylläpito ja yleishoito. Kesäisin siihen kuuluvat muun muassa viheralueiden hoito, kesäkukkien istutus ja hoito sekä kasvialueen kunnostukset ja kastelut. Muistomerkkien oikaisu hoidetaan erillisten sopimusten mukaan. Talvella hautaus-toimi hiekoittaa haudausmaiden sekä keskustan kiinteistöjen käytävät ja tekee lumityöt.

Inventaario puille ja haudoille

Noin vuosi sitten Hyvinkään haudausmaiden puustolle tehtiin kuntotutkimus ja sen yhteydessä myös tarkka hoitosuunnitelma.

– Latvustuntoja on jo tehty ja ihan heikkokuntoisimmat puut kaadettu pois. Seuraavaksi on vuorossa hoitoleikkauksia kaikilla haudausmailla ja muutamien huonokuntoisten puiden kaatamista Rautatienrakentajien sekä Kytäjän haudausmailla, Husso kertoo.

Haudausmailla ollaan tekemässä myös taittusta kulttuurihistoriallisesti merkittävistä haudoista. Rautatienrakentajien haudausmaata lukuun ottamatta inventaario on vielä kesken, mutta ohjeistus näiden hautojen hoito- ja säilyttämisperiaatteista on jo olemassa.

Hyvinkäällä neljä haudausmaata

Hyvinkään seurakunnan neljästä haudausmaasta vanhin on Rautatienrakentajien haudausmaa, jonne vainajia on haudattu 1850-luvun lopulta asti. Puolimatkaan tehtiin ensimmäiset haudaukset 1900-luvun alussa ja Kytäjälle 1950-luvulla. Rauhannummen haudausmaa otettiin käyttöön 1970-luvun alussa. Siunauskappaleita on kaksi, Puolimatassa ja Rauhannummella.

Kirkkolaki pohjana

Markku Husso kertoo, että haudoille oli vielä 1950-luvulla mahdollista tehdä viidenkymmenen vuoden tai jopa ainaisen hoidon käsittäviä sopimuksia. Sopimuksia myytiin vain muutamalla sadalla markalla, ja nämä maksut on jo aikoja sitten kulutettu loppuun. Vuonna 2007 Hyvinkään seurakunnan kirkkovaltuustossa tehtiin linjaus, jolla laskettiin näiden hautojen hoitotaso käsittämään ainoastaan hautojen pinnan hoitoa.

– Päätös pohjaa kirkkolakiin, jonka mukaan kirkollisverovarot ei saa käyttää hautojen hoitoon, Husso linjaa.

Tätä nykyä haudoille on mahdollista tehdä eritasoisia hoitosopimuksia joko viideksi, kymmeneksi tai viideksitoista vuodeksi. Yksittäisen haudan täyshoito maksaa tällä hetkellä noin 104 euroa kesässä.

Tuhkaukset kasvussa

Vainajien tuhkaukset ovat kasvaneet Suomessa tasaisesti. Pääkaupunkiseudulla tuhataan jo kolme vainajaa neljästä, ja koko maassakin osuus on noussut lähes puoleen.

Hyvinkäällä tuhkauksia on noin 70 prosenttia kaikista haudauksista. Tuhkaukset tehdään Rauhannummella, jossa on käytössä noin puolitoista vuotta sitten uusittu krematorio. Sinne tuodaan vainajia myös lähikunnista, ja tänä vuonna tuhkauksia tulee olemaan yli 900. Koko Suomessa on käytössä kolmisenkymmentä krematoriota.

Puolimatkan haudausmaalta myytiin viimeinen vapaa arkkuhautapaikka lokakuun alussa. Vapaita arkkupaikkoja löytyy Rauhannummen ja Kytäjän haudausmailta edelleen. Puolimatkan ja Rautatienrakentajien haudausmailla arkkuhautauksia voidaan edelleen tehdä sukujen hallinnassa oleviin hautoihin.

– Kaikilla muilla, paitsi Kytäjän haudausmaalla on myös uurnahautoja, muistolehto

Usein kysyttyä

Omaisten mielessä risteilee monia haudaukseen liittyviä kysymyksiä. Yksi haudaus-toimelle useimmin esitetyistä koskee siunauskukkia ja niistä huolehtimista.

Arkkuhautauksissa omaiset vievät kukat siunaustilaisuuden jälkeen useimmiten haudalle. Hautaus-toimen päällikkö Markku Husso muistuttaa, että ne ovat siellä edelleen omaisten omaisuutta, ja siksi myös niiden pois vieminen kuuluu heille.

– Mikäli kukat jäävät haudalle, seurakunnalla on ohjesäännön perusteella oikeus poistaa ne kesällä kahden ja talvella neljän viikon kuluttua haudauksesta. Kukkalaitteissa olevat kortit ja nauhat omaisten kannattaa ottaa ajoissa talteen, Husso ohjeistaa.

Hyvinkään seurakunnan siunauskappaleissa Puolimatassa ja Rauhannummella ei ole erityistä tilaa kukkien säilyttämiseen. Mikäli vainaja menee tuhkatavaksi, omaisten täytyy ottaa kukkalaitteet mukaansa heti siunaustilaisuuden jälkeen.

Toinen usein epäselvä asia koskee hautaoikeudenhaltijan tehtäviä. Asia tulee esille etenkin silloin, kun kysymyksessä on pitkään käytössä ollut sukuhauta.

– Suvun on syytä sopia, kuka ottaa hautaoikeudenhaltijan pestin hoitaakseen. Hänen tehtävänä on huolehtia haudasta ja hautamuistomerkistä ja toimia yhteyshenkilönä suvun ja seurakunnan välillä.

ja sirottelualue. Arkkuhautaan voi haudata myös tuhkaurnia.

Irja Ketola

Lastenhojaaja Mia Sormunen (takana) pitää Vehkojan seurakuntakeskuksessa 1. ja 2. luokan pojille iltapäiväkerhoa. Pojat innostuivat näyttämään kameralle Matikka-kirjojaan.

Rakennusaineita vanhemmuuteen:

Vanhemmalta perusta lapsen

Vanhempien haasteet muuttuvat sitä mukaa kun lapset kasvavat leikki-, koulu- ja teini-ikäisiksi. Erityisen vaativaa vanhemmuus on jostain syystä yksinäiseksi jääneelle äidille tai isälle.

On luonnollista, että kaikki lapsiperheet tarvitsevat läheisten ja muidenkin ihmisten tukea. Onneksi kasvatustyössä auttavina tahoina ovat myös neuvolat, päivähoitot, urheilu- ja muut seurat sekä koulut. Seurakunnastakin saa tukea vanhemmuuteen. Yhä uusien sukupolvien kasvattaminen on meidän kaikkien yhteinen asia.

Vanhemman ja lapsen suhde

Vanhemman käytöksen tulisi olla lastaan kohtaan ennakoitavissa olevaa ja johdonmukaista. Lisäksi hänen tulisi antaa lapselleen riittävää ja tunnekyläistä hoivaa.

Vanhempi-lapsisuhde on herkkää aluetta. On erilaisia perheitä, joissa jokainen vanhempi-lapsisuhde on ainutlaatuinen. Siksi vanhemman tukemisessakin on oltava hienotunteinen. On vahvistettava sitä hyvää, mitä vanhemmalla on tarjota lapselleen. Näin kirjoittavat **Riitta Elomaa** ja **Kirsti Keskitalo** esityksessään Vanhemmuuden tukeminen.

Itsetuntonne kehittyy koko elämän ajan. *Mannerheimin Lastensuojeluliiton* sivuilla mll.fi neuvotaan vanhempia lapsen itsetunnon tukemisessa. Tärkeitä vaiheita itsetunnon kannalta ovat 2–3 vuoden ikä ja nuoruusikä. Vanhempi voi antaa lapselleen hyvän perustan myönteisen itsetunnon kehittämiseksi jo ensimmäisten kuukausien aikana. Vanhempi viestittää lapselleen tämän

arvokkuudesta katsellaan, ilmeillään, kosketuksellaan ja äänenpainoillaan. Lapsi kehittyy ja saa uusia taitoja tutustuen myös yhä uusiin ihmisiin. Hän oppii leikkimään, kävelemään ja juoksemaan. Koululaisena ja sitä vanhempanakin lapsi tarvitsee apua vanhemmaltaan.

Perheet ovat muutoksessa

Jyväskylän yliopiston perhetutkimuskeskuksen professori **Kimmo Jokinen** on esittänyt *Suomalainen perhe muutoksessa* -luennossaan, miten avioliiton merkitys on heikentynyt yhteiskunnassamme. Maassamme on huolestuttavan paljon yksinhuoltajia, avioliitossa eläviä, avio- ja avoeroja sekä avioliiton ulkopuolella syntyneitä lapsia.

Avioliiton merkitys instituutiona heikenee ja syntyvyys alenee esimerkiksi siitä syystä, että parit avioituvat entistä vanhemmin. Ajankohdan myöhäisemmäksi siirty-

miseen vaikuttavat myös koulutusvaatimusten nousu ja kilpailu työpaikoista.

Asioita ratkaistaan perheissä yhä enemmän tunteista käsin. Löyhät niin sanotut puhtaat suhteet yleistyvät, ja perinteiset kollektiiviset sidokset höltyvät. Luokka-, koulutus-, perhemuoto-, asuinalue- ja etnisten erojen vuoksi ollaan matkalla kohti kaksijaakoista duaaliyhteiskuntaa, jossa näkyvät taloudelliset erot. Peräti 17 prosenttia eurooppalaisista perheistä elää köyhyysriskissä.

Kimmo Jokinen nimeää voittajaperheen. Se on keskiluokkainen kahden koulutetun ja työssäkäyvän vanhemman perhe, jossa on korkeintaan kaksi lasta. Häviäjät ovat monilapsiset, maaseudulla asuvat ja yksinhuoltajaperheet sekä työttömien ja huonosti koulutettujen vanhempien perheet. Suurin häviö on huonosti koulutetun ja työttömän yksinhuoltajanaisen monilapsinen perhe.

Perheissä nuoren kasvua vaikeuttavia riskejä ovat jatkuva väkivallan pelko, jatku-

Heidi Alho (vas.) ja diakoniatyöntekijä Päivi Lievonen keskustelevat siitä, millä tavalla seurakunta tukee vanhemmuutta.

Heidi kiittää seurakuntaa tuesta

Diakoniatyöntekijä Päivi Lievonen keskustelee työhuoneessaan asiakkaansa Heidi Alhon kanssa. Kun toimittaja saapuu paikalle, syntyy avoin keskustelu siitä, miten seurakunnan diakoniatyö auttaa yksinhuoltajaa. Heidi on koulutukseltaan sairaanhoitaja ja terveydenhoitaja. Hän erosi vuonna 2006, ja asuu kolmen kouluikäisen lapsensa kanssa. Lapset tapaavat isäänsä säännöllisesti.

– Olin työssä Hyvinkään sairaalan lastenosastolla, mutta jouduin jäämään siitä pois selkävaivojen, kroonisen kipuoireyhtymän ja sitä seuranneen masennuksen vuoksi vuonna 2008. Sairastuminen ja työkyvyttömyyseläkkeelle jääminen on ollut pitkä tie. Eläkkeelle joutuminen ei ole ollut helppo ratkaisu useita kouluja läpi käyneelle ihmiselle, jonka tavoite on elää omilla palkkatuloillaan. Eläkkeelle ei pääse helposti. Jos joku sen saa, hänellä on siihen todellinen tarve.

Seurakunnasta Heidi on saanut tukea vanhemmuuteensa.

– Ajoittain olen ollut todella väsynyt ja masentunut. Asioihin tarttuminen ja niiden hoitaminen on ollut hankalaa. On ollut tilanteita, etten ole saanut avatuksi edes laskujani. Kun tulee epätoivoinen olo, voin soittaa seurakuntaan Päiville kaivatessani aikuista keskustelukumppania.

Elokuussa Heidi Alho teki kärsimyksensä ja kivusta kertovan alttarin Tuomasmessuun.

Mökkiloma on virkistänyt

Heidi Alho on saanut seurakunnasta henkistä ja taloudellista tukea. Lapset ovat olleet seurakunnan lastenleireillä.

– Joitakin vuosia sitten olimme Sääksis-

sä perheleirillä. Siellä oli intialaista hierontaa, skräppäystä ja yhteisiä kisoja sekä loistava ruoka.

Hauskoja ja virkistäviä kohokohtia ovat olleet myös kesällä Herusten mökillä vietyt viikonloput.

– Nuorimmaiseni kanssa kävimme seurakunnan Vertti-ryhmässä, jossa keskusteltiin muun muassa vanhemman masennuksesta vertaistuen keinoin. Se oli ihana kokemus. Jokaisen lapsen kanssa pitäisi saada olla joskus kahden kesken ja pohtia hänen mieltään painavia asioita.

Lisäksi Heidi on saanut tukea Sauli Niinistön ja Hjallis Harkimon perustamalta Tukikummit-säätiöltä. Siltä on voinut hakea avustusta lasten harrastuksiin seurakunnan kautta. Avun välittää *Kirkon diakoniarahasto*.

Heidin mielestä diakonian päivystykseen on helppo tulla. Hän tietää, että jollakin ihmisellä kynnys avun hakemiseen voi olla korkea.

– Rohkeutta seurakuntaan tulemiseen antaa se, että minut hyväksytään sellaisena kuin olen. Ei tarvitse yrittää olla jotakin muuta. Jokainen meistä uskoo omalla tavallaan. Seurakunnan tilaisuuksiin voi mennä eikä tarvitse veisata mukana, jos ei halua.

Diakoniatyöntekijä Päivi Lievonen kertoo, että diakoniatyöntekijöihin voi ottaa yhteyttä sähköpostilla etunimi.sukunimi@evl.fi tai soittamalla. Nimet ja numerot löytyvät nettiosoitteesta www.hyvinkaanseurakunta.fi / Perus- ja yhteystiedot / Työntekijät.

– Diakoniatyöltä voi saada rohkeutta hakea apua muualtakin esimerkiksi velkaneuvonnasta, sosiaalitoimista ja kaupungin perhetyöltä.

Seppo Ylönen

itsetunnolle

vat taloudelliset ongelmat, jatkuvat ristiriidat ja riitelyt, perheenjäsenen vakava sairaus sekä tunneilmaston ongelmat (nolaaminen, puhumattomuus ja väheksyminen).

Lapsityö tukee vanhempia

Johtava lapsityönohjaaja Terhi Makkonen sanoo, että seurakunnan lapsityön kaikessa toiminnassa tuetaan vanhemmuutta kokonaisvaltaisesti. Tämä näkyy esimerkiksi perhekerhoissa. Niihin vanhempi voi tulla lapsen tai lapsien kanssa tapaamaan muita samassa tilanteessa olevia vanhempia.

– Perhekerhot ovatkin hyvin suosittuja, ja ne mainostavat itse itseään. Kävijämäärät ovat nousussa. Perhekerhoissa puhutaan kaikista lapsen kasvuun ja perheen arkeen liittyvistä asioista esimerkiksi uhmaiästä, parisuhteesta, omasta jaksamisesta, iloista ja suruista.

Sama vanhemmuutta tukeva ajatus on läsnä myös päiväkerhoissa, pilttiporukassa

ja perheleireillä.

– *Pilttiporukka* on ensimmäisen lapsensa saaneiden kerho, jossa kaikki äidit ovat samassa elämäntilanteessa, lapsi on tullut taloon. Lastenohjaaja Heidi Kaukinen valmistelee jokaiselle kerhokerralle aina jonkin asian, joka liittyy vauvaperheen arkeen. Jutellaan lapsen nukkumisesta, varhaisesta vuorovaikutuksesta sekä muista vauvan ja perheen rutiineista.

Päiväkerhoissa vanhemmuutta tuetaan varsinkin vanhempainvarsteissa, jossa voidaan kiireettömästi jutella lapsesta, hänen vahvuuksistaan sekä mahdollisista kehittämisen paikoista ja perheen normaalista elämästä. Toki päiväkerhoissa vuorovaikutus lastenohjaajien ja vanhempien välillä on jatkuvaa ja miltei jokapäiväistä.

– On tärkeää muistaa, että kaikki työntekijät lapsityössä ovat samalla puolella vanhempien kanssa toimien lasten ja perheiden hyväksi.

Diakoniatyön palvelua perheille

Hyvinkään seurakunnan diakoniatyössä toimii kahdeksan vakituista työntekijää. Lisäksi on noin 100 vapaaehtoista. Heidän antamalleen avulle on kova kysyntä.

Diakoniatyön tukea perheitä seuraavien palvelujen avulla:

Päivystysvastaanotot:

• Perheen jäsenet voivat tulla keskustelemaan ilman ajanvarausta diakoniatyöntekijän kanssa perheen elämään liittyvistä ongelmista. Keskusteluissa nousee yleensä esille taloudelliset ongelmat, lasten kasvatukseen liittyvät asiat, työttömyys, sairaudet, lähisuhdeväkivalta, lasten huostaanotot, yhteiskunnan tarjottamien palveluiden riittämättömyys jne.

Ryhmät:

• Kansainvälinen naistenkerho, Vertti-ryhmä, mielenterveyskuntoutujien ryhmät, vammaisryhmät jne. ovat ns. vertaistuki-toimintaa, joissa käsitellään kohderyhmälle tärkeitä elämään liittyviä asioita ja annetaan eväitä elämäntilanteeseen.

Retket, leirit ja tapahtumat:

• Eri kohderyhmille järjestetään retkiä, leirejä ja tapahtumia, joiden avulla luodaan mahdollisuuksia vertaistuen saamiseen, psykososiaaliseen virkistämiseen ja vahvistetaan seurakuntayhteyttä.

Kotikäynnit:

• Diakoniatyöntekijät tekevät tarvittaessa kotikäyntejä perheisiin erityisesti kriisitilanteissa ja mikäli tilanne ei edellytä asioimista vastaanotolla diakoniatuimissa.

Rippikoulut ja isoskoulutus:

• Diakoniatyö on mukana rippikoulujen toteutuksessa. Näin halutaan diakoniaskasvatukseen keinoin tukea nuoria heidän elämäntilanteessaan kertomalla muun muassa diakoniatyön palveluista. Rippikouluissa diakoniatyöntekijät pohtivat yhdessä nuorten kanssa, miten selvitä elämässä eteen tulevista kriiseistä ja millä eväillä voisi omalla kohdallaan ehkäistä syrjäytymiskiirteen alkamisen.

Kasvoista tuttu

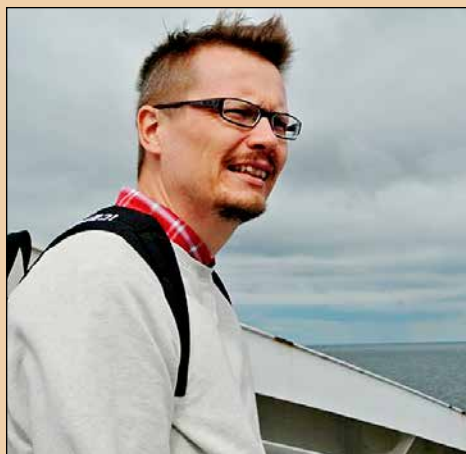
Usein kasvat jäävät mieleen. Saatamme tunnustaa toisen ihmisen kasvoista vaikka nimi olisi unohtunut. Ristiäiskodin eteisessä hiljattain ilahduin: Mehän olemme ennenkin samoissa merkeissä tavanneet... mitä perheellenne kuuluu, onnea ja iloa uudesta perheenjäsenestä. Myös kaupungin kadulla ja kauppoissa tulee vastaan tutun näköisiä ihmisiä. Tunnistan, että joskus olemme tavanneet, esimerkiksi juuri kirkollisten toimitusten yhteydessä. Nimeä ei välttämättä siinä hetkessä ja tervehtiessä muista mutta kasvat palauttavat kohtaamisen mieleen.

Kuoleman kohdatessa vainajan kuva otetaan usein esiin ja ehkä kuvan viereen syytetään kynttilä. Näin tehdään ainakin muistotilaisuudessa. Muistotilaisuudessa saatetaan myös kuva-albumin kanssa jakaa muistoja, hymyillä ja nauraa. Elämän sidos on syvä ja värikäs. Kuva kertoo, että poismennyt oli tärkeä ihminen. Kiitämme siitä jäljestä, jonka hän elämäämme jätti. Vaikka kuolema vie lähellä eläneen ihmisen pois, niin kasvojen kuva jää sydämeen.

Raamatussa puhutaan Jumalan kasvoista ja niiden näkemisestä. Tämä kertoo, että kristillinen usko on jotain muuta kuin ajaton aate tai ihmisten keksimä ideologia. Kyse on yhteydestä persoonaan, suureen Sinään eli elävään Jumalaan. Kristityn matka piiryy Jumalan kasvojen alle. Yölevolle käydessä ruokoihin useimmiten Herran siunauksen sanoin. On turvallista pyytää Jumalan kasvojen kirkkautta ja hänen rauhaansa. Jumalan katseen alle on levollista jättää elämänsä, huolensa ja rakkaimmat ihmiset.

Ihminen on luotu kiittämään Luojaansa. Elämä on annettu sitä varten, että sen aikana löytäisimme Jumalan isänsydämen Jeesuksessa, anteeksiantamuksen lohdutuksen ja pääsiäisaamun ilon. Rajallisuuden hämärään ulottuu toivon sanoma kuoleman voittajan kohtaamisesta ja Jumalan valtakunnan lähelle tulemisesta. Täällä voidaan katsella "puolittain ja silmillä hämärillä" mutta kerran kasvoista kasvoihin. Täällä ihmiskasvat eivät aina heijasta valoa mutta jo tänne ulottuu Jumalan kasvojen valo ja ikuisuuden kosketus. Jumalan kasvat tulevat tutuiksi, kun Pyhä Henki piirtää Kristuksen kauniin kuvan sydämeen ja antaa uskon lahjan. Paavali muisteli tätä galatalaisille: "Asetettiinhan teidän silmiinne eteen aivan avoimesti Jeesus Kristus ristiinnaulittuna! — saitteko te Hengen tekemällä lain vaatimat teot vai kuulemalla ja uskomalla evankeliumin?"

Jyrki Rauhala
pastori

Rikkaatkin tarvitsevat evankeliumia

Lähetystyö on meidän kaikkien tehtävä. Sanoma Jeesuksesta ei vielä ole kiirinyt kaikkialle maailmaan. Osa meistä on kutsuttu lähtijöiksi, osa lähettäjiksi. Syyskuussa Hyvinkään seurakunta hyväksyi uusia lähettejä. Ensimmäisenä esittelyssä on **Hanna Penttinen**.

1. Imatralla asuessani yleisin kysymys oli: Kuka sie oot? Mistäs sie tuut ja mitä siul on kassiss?

Olen Hanna Penttinen ja kotoisin olen Karstulasta, Keski-Suomesta. Olen Taira Isän lapsi, kirkkomuusikko ja piansoiton opettaja, välillä melkoinen haaveilija, isosisko kolmelle nuoremmalle sisarukselle, herkkä nauramaan hauskoille asioille, sekä jonkin verran uteliaalla seikkailijan luonteella varustettu. Kassissani minulla on useimmiten sitä sun tätä, mutta melko suurella varmuudella sieltä löytyvät aina muistikirja ja vesipullo. Suuri siunaus perheen ja sukulaisten lisäksi elämässäni on ystävät, joiden seurasta ja juutuista nautin. Pidän lukemisesta ja tilannehumorista, reissaamisesta, elokuvista, kahvipöytäkeskusteluista ja musiikista.

2. Lähetyskäskey koskettaa kaikkea. Mikä sai sinut hakeutumaan lähetystyöhön?

Olen saanut kasvaa evankelisessa kodissa ja siten myös lähetystyöstä olen ensimmäisen kerran kuullut jo aivan lapsena. Mitään selkeää hetkeä tai tilannetta, jolloin olisin päättänyt alkaa lähetystyöntekijäksi, en pysty sanomaan, mutta ehkä joskus rippikouluikäisenä ensimmäisen kerran ajattelin, että millaistahan olisi olla lähetystyöntekijä ja voisinkohan kenties itse lähteä. Lähetystyöntekijöiden vierailut koulussa, seurakunnan tilaisuuksissa ja rippikoulussa olivat minusta aina kivoja tapahtumia, koska oli kiinnostavaa kuunnella juttuja siitä millaista on elämä ja ihmiset jossain kaukaisessa maassa. Ajatus lähetystyöhön lähtemisestä jäi varmastikin noilta ajoilta mielen pohjalle kytemään ja eri elämäntilanteista riippuen asia on sitten matkan varrella ollut enemmän tai vähemmän mielen päällä. Kun keväällä 2011 näin hakuilmoituksen lähetyksurssille, tiesin että tilaisuuteni oli tullut. Siitä alkoi sellainen konkreettinen tapahtumien jakso, joka on johtanut siihen, että muutin noin kuukausi sitten Suomen

Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen lähetiksi musiikkityöhön tänne Japaniin. Uskon siihen, että Jumala on kuljettanut elämäni tähän paikkaan ja tehtävään, niissäkin elämäntilanteissa kun lähetystyöhön lähteminen ei ole ollut päällimmäisenä suunnitelmisani.

3. Mihin tehtäviin valmistaudut?

Valmistaudun täällä musiikkityöhön Japanin evankeliluterilaisen kirkon yhteydessä. Tehtävänkuvani ei ole vielä tarkasti määritelty tai lyöty lukkoon, mutta siihen kuuluneen jonkin verran samantyyppisiä kanttorin tehtäviä kuin Suomessakin: jumalanpalveluksissa soitamista, musiikkitalaisuuksien ja konserttien järjestämistä, lasten musiikkikerhon ja kirkkomuskareiden pitämistä, mahdollisesti kuoro- tai lauluryhmätoimintaa, koulutustehtäviä ja niin edelleen. Ennen kuin aloitan varsinaisen musiikkityön, käyn kaksi vuotta kielikoulua. Se alkaa nyt lokakuussa ja odotan sitä innolla. Toisaalta ajatus kielen opiskelusta, kirjoitusmerkkien ja kieliopin pönttämistä saa kämmenpohjani hikoamaan, sillä japanin kieli kuuluu maailman kolmen vaikeimman kielen joukkoon. Kova urakka on siis edessä, mutta onneksi ei tarvitse huolehtia kuin yhdestä päivästä kerrallaan. Kielitä ei varmasti opi koskaan täydellisesti, mutta kunhan saavuttaa töissä ja jokapäiväisessä elämässä tarvittavan taidon, se riittää tavoitteeksi tällä hetkellä.

4. Mitä jäät kaipaamaan Suomesta?

Jään kaipaamaan ennen kaikkea rakkaita ihmisiä, perhettä, sukulaisia ja ystäviä. Onneksi yhteydenpito ja mahdollisuuden tullen liikkuminenkin on helppoa. Lisäksi kaipaamaan saunaa ja täällä betoniviidakon keskellä huomaan välillä kaipaavani sa-

manlaista helppoa mahdollisuutta päästä luonnon ja veden äärelle kuin Suomessa. Ruoka täällä on todella hyvää, mutta siitä huolimatta kaipaamaan Suomesta jälkiunileipää, juustoa, piimää ja väkevää salmiakkia. No, saa täältä toki juustoa, mutta se on vähän erilaista ja tyyriämpää kuin Suomessa.

5. Miksi tehdä lähetystyötä kun Suomen sakin on avun tarvisijoita?

Jeesus käski opetuslapsiaan viemään evankeliumia aina maailman ääriin saakka. Japanissa on aineellista hyvinvointia

ja rikkautta aivan toisella tavalla kuin maailman köyhemmissä maissa, mutta siitä huolimatta suurimmalta osalta ihmisistä puuttuu se Paavo Ruotsalaisenkin aikoinaan peräänkuuluttama elämän tärkein asia, yhteys Jeesukseen Kristukseen, hänen tuntemisensa ja anteeksiannon mukanaan tuoma todellinen rauha. Viime vuosina Japanissakin on ollut suuria koetelemuksia valtavan maanjäristyksen seurauksena ja moni kärsii hätää sekä etsii vastauksia perustavaa laatua oleviin kysymyksiin elämästä ja kuolemasta.

Valitettavasti todellisuutta on se, että joka puolella maailmassa on hätää ja tarvetta apuun, näkyvää tai näkymätöntä, samalla tavalla niin lähellä kuin kaukana ja aivan joka tapauksessa. Siksi lähellä olevien avun tarve ei saa aiheuttaa sitä, että unohtamme kaukana olevien avun tarpeen ja päinvastoin. Apua tarvitaan joka puolella, joka tapauksessa. Kristillisen seurakunnan tehtävänä on auttaa sekä lähellä että kaukana, eivätkä ne sulje toisistaan pois. Lisäksi kristillisellä seurakunnalla on jotain sellaista, mitä ei millään muulla auttavalla taholla ole: ilosanoma elävästä kaikkivaltiaasta Jumalasta, evankeliumi syntien anteeksiantamuksesta ja pelastuksesta Jeesuksessa Kristuksessa. Elämä Jumalan yhteydessä tuo perspektiivin myös tämän elämän vaikeuksiin: sairaus, vaikeudet, huolet ja kärsimys eivät ole koko totuus tai syvimmäntään määritteleviä meitä – synkissäkin vesissä Jumala on luvannut olla lähellä ja kerran kaikki ahdistus päättyy. Evankeliumi tuo toivon ja se kuuluu koko maailmalle. Siksi kristillinen kirkko toimii lähellä ja kaukana.

6. Mitä haluat sanoa lähettäjillesi?

Haluan kiittää jokaista lähettäjääni yhteydestä, rukouksista ja kaikista ajatuksista. On kuin olisi saanut yhtäkkiä lahjaksi suuren joukon lisää ystäviä! Teemme yhteistä Jumalan meille antamaa työtä ja Hän antaa meille siihen kaiken tarvittavan niin Suomessa kuin täällä kauempanakin. Kiitos työtoveruudesta, Jumala kaiken vaivannäkösi palkitkoon. Hän ei jää meille koskaan mitään velkaa minkään suhteen! Muistetaan rukouksin toisiamme.

Johanna Rantalankila

Hanna Penttisellä on edessään vaativa japanin kielen opiskelu-urakka.

Tokiolaista katunäkymää.

Kätevä tarkoittaa käsillä tekemistä lähetystyön hyväksi. Ryhmässä jokaisen osuus on tärkeä.

Kätevä-piiri valmistautuu jouluun

Mummonkamarille Helenenkadulle on kokoontunut keskiviikkoiltana joukko iloisia ja tekeviä naisia. Kysymyksessä on Hyvinkään seurakunnan Kätevä-piiri, vuonna 2007 perustettu ryhmä, joka valmistaa myyntiin tuotteita lähetystyön hyväksi.

Aluksi juodaan talkoovoimin järjestetyt kahvit, sitten hiljennetään alkuhartauteen, -rukoukseen ja lauluun. Sen jälkeen on vuorossa yhdessä tekemistä ja kuulumisten vaihtamista.

Neulepuikot ja virkkuukoukut kilisevät iloisesti. Nurkkapöydässä näprätään origamipalloja valkoisesta paperista, naapuripöytälaisten käsissä syntyy klipsikoruja sekä pirtteitä, punalakkisia tonntuja.

Yksi origamipallojen rakentajista on **Anne Isokuorti**, joka vetää Mummonkamarilla parittomina keskiviikkoiltoina vapaaehtoisena suomen kielen ryhmää.

– Sieltä on moni innostunut mukaan myös tänne Kätevään, hän kertoo.

Joka kerta oppii uutta

Rukhshaneh Azarqaderi ja **Fezeh Hasseini** kutovat puikot kilisten kännykkäpusseja ohuesta puuvillalangasta. **Irina Pavlovskaya** on keskittynyt paperipallojen taittelemiseen.

– Yhdessä tekeminen on mukavaa. Täällä voi samalla myös keskustella ja tutustua uusiin ihmisiin, hän kiteyttää.

Joulukuusia valkoisesta muovista näperävä **Liisa Dahlström** kiittelee Kätevä-piirin hyvää ilmapiiriä.

– Täällä mieli virkistyy. Ja joka kerta täällä oppii jotakin uutta, hän hymyilee.

Marja Roihas on tullut tyttärensä **Katin**

kanssa Mummonkamarille ensimmäistä kertaa. He pääsevät aluksi kokeilemaan lahjapaperin koristelua maalilla ja itse tehdyillä leimasimilla. Seuraavaksi Kati aikoo kokeilla korien tekemistä kahvipusseista.

Marja Roihas pitää tärkeänä, että tekemisen tuotto menee lähetystyölle.

– Perheemme otti jokin aika sitten Lähetysseuran kautta kummityön Etiopiasta. Se on tuonut tämän työn jollakin tavalla vielä läheisemmäksi.

Yhteistyötä puutyöryhmän kanssa

Vuosien aikana Kätevässä tehdyistä käsitöistä **Irma Komi** on koonnut valokuva-albumin. Sieltä löytyy monenlaisia tuotteita; sukista ja lapasista leluihin, joulukoristeisiin ja seinäteksteileihin. Myyjäisiin tuotteet pakataan valmiiksi sellofaaniin, erilaisiksi joulu-, tai vaikkapa mökkitervehdyksiksi. Pakkauksiin liitetään mukaan laulunsäe tai raamatunlauske sekä kiitokset lähetystyön tukemisesta.

– Joitakin kestoosuosikkejakin on vuosien varrella ollut, esimerkiksi jouluseimi on yksi sellainen, Komi kertoo.

Leena Viitalan mukaan Vehkojalla kokoontuvan seurakunnan puutyöryhmän miehet valmistivat siihen tallin vanhasta, harmaantuneesta laudasta.

– Me Kätevässä teimme rautalangasta, vanusta, sukkahousuista ja kankaanpaloista Joosefin, Marian, Jeesus-lapsen, enkelit ja lampaat. Tänä vuonna emme valmista seimiä, mutta yhteistyössä puutyöryhmän kanssa syntyy muun muassa kauniita joulusydämiä.

Uusiomateriaalit käytössä

Lähetysseuran Kätevä-ryhmälle vuosittain varaamaa sadan euron tarvikemaksua ei tarvita läheskään joka vuosi, sillä suurin osa tuotteista valmistetaan uusiomateriaaleista.

Uuteen käyttöön pääsevät esimerkiksi tilkut, napit, vetoketjut, kahvipussit ja muovipussit. Lankoja ja kankaita ryhmä saa melko paljon lahjoituksena.

– Toteutamme tämän yhdessä, jokaisen osuus on tärkeä. Kaikkien ideoita otamme käyttöön mahdollisuuksien mukaan, **Kaisa Uronen** sanoo.

Mukavan yhdessä tekemisen lisäksi kokoontumisessa on aina mukana myös hoitava elementti.

– Meillä on hyvä olla yhdessä, saamme voimaa toisiltamme. Täällä on syntynyt myös monta hyvää ystävyysuhdetta.

Irja Ketola

Alkusysäys lähetysjuhlilta

Kätevä sai alkunsa vuoden 2007 Hyvinkään lähetysjuhlilta.

– Sinne myytävää miettiessämme sanoin tekstiilitaiteilija **Sirpa Kalliolle**, että keksitsinköhän jonkin tuotteen, joka liittyisi jollakin tavalla lähetystyöhön ja Hyvinkäeseen, ja joka kävisi myös ihmisille, joilla on jo kaikkea, Kaisa Uronen muistelee.

– Sirpa ideoi miesten puutyöryhmän kanssa yhteistyössä korun, jonka pohja on Hyvinkään kirkon muotoinen ja puusta valmistettu. Sen ympärille on kierretty lankaa ristin muotoon. Risti kuvaa lähetystyötä, kolmio Hyvinkään kirkkoa ja langat Hyvinkään villatehdasta.

Koru oli Lähetysjuhlilla menestys. Juhliden jälkeen joukko naisia alkoi miettiä, voisivatko he jatkossakin valmistaa yhteisvoimin tuotteita, joiden tuotolla voisi edistää heille kaikille rakasta lähetystyötä.

Tuotto eri lähetysjärjestöille

Kätevä sai seurakunnalta tilan Mummonkamarilta, ja ryhmälle keksittiin nimi.

– Kätevä tulee sanoista käsillä tekevä. Se ei siis tarkoita, että olisimme mitenkään erityisen käteviä tekemään. Mukaan voi tulla

ihan jokainen, vaikei olisi ennen käsitöitä harrastanutkaan. Jokaiselle löytyy sopivaa tekemistä, Uronen tähdentää.

Yhdessä tekeminen lähetystyön hyväksi kiteytyy hänen mielestään hyvin virressä 428: ”Herran suuna, käsinä vaellamme yhdessä, että kaikki maailma voisi Isään uskoa. Yksin emme työtä tee, toinen toista tarvitsee. Tuomme vaihtopöydälle lahjamme ja puutteemme.”

– Meissä jokaisessa on puutteita, mutta myös lahjoja, jotka voi tuoda ilolla yhteiseen käyttöön.

Kätevä-piirin tuotto ohjataan vuorotellen ja tasapuolisesti Hyvinkään seurakunnan nimikkolähetille Suomen Lähetysseuran, Suomen Luterilaisen Evankeliumiyhdistyksen, Suomen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen, Evankelis-luterilaisen Lähetysyhdistys Kylväjän sekä Medialähetys Sanansaattajien kautta.

Kätevä-piiri Mummon kamarilla, Helenenkatu 34 D Hyvinkää, joka toinen keskiviikko. Kokoontumispäivät ennen joulua 13.11. ja 27.11.

Kätevän myyjäiset Mummon kamarilla lauantaina 30.11. kello 10–13. Myynnissä käsitöitä, kahvia ja leivonnaisia.

Selviytymistarinat rohkaisevat elämään

”Älä kato ittees, kato taivasta!” sanoo ensihoitaja autonromuunsa juuttuneelle ja pahoin loukkaantuneelle Rautalalle. Näin alkaa kirjailija **Kari Hotakaisen** syyskuussa ilmestynyt uusi romaani Luonnon laki. Kirjailija kuvaa siinä itselleen 3. maaliskuuta vuonna 2012 tapahtunutta kolaria, jossa kaksi henkilöä kuoli.

Kirjan Rautala miettii kolarin jälkeen elämänsä perustaa uusin silmin. Tekstistä välittyy lähimmäisenrakkaus ja verovoiloillamme järjestettyjen hyvinvointipalvelujemme arvo.

– Kuntoutumisessa on ollut vaikeinta uuden elämän lahjan käsittäminen. Jos sen käsittää joka aamu lahjaksi, niin sitten kaikki on hyvin, mutta jos leikkii kättä ja kyynistä ihmistä, niin sitten se näyttää pahalta, Kari Hotakainen sanoo haastattelussa (yle.fi / uutiset 17.4.–13).

Meitä ihmisiä koetellaan onnettomuuksien lisäksi ruumiillisilla ja henkisillä sairauksilla, läheisten menetyksillä, ihmissuhteiden haaksirikkoilla, kiusaamisilla ja uhkilla. Monenlaiset asiantuntijat tarjoavat apua. Hyötyä selviytymiseen on myös aivan tavallisista toimista. On puhuttava toisille huolistaan. Jos läheisille ei voi puhua, esimerkiksi seurakunnasta voi löytyä ymmärtävä huolen jakaja. On elämän taitoa opetella itkemään ja suremaan. Surun voi muuttaa myös tauluksi tai lauluksi. Liikuntakin auttaa pois pahasta olost. Toisten syytely ei edistä huolten purkua. Vaikeuksiin sopeutumistakin voi opetella sietämään. Haaveilu ja unelmoi eivät ole kiellettyjä. Muiden ihmisten seurassa oleminen ja nauraminen helpottavat oloa. Moni on noussut montusta lähtemällä itse lähimmäisten auttajaksi ja rohkaisijaksi. Tätä taitoa voi harjoitella seurakunnan monissa vapaaehtoistehävissä..

Lydia Wivolin elämään mahtuu paljon sekä iloa että suruja. Hänellä on kuitenkin valoisa ja positiivinen elämäkatsomus. Hän rukoilee läheistensä puolesta ja kiittää Taivaan Isää kaikesta.

Vaikeudet eivät ole lannistaneet Lydiaa

Inkerinmaalla Isohapunin kylässä syntynyt **Lydia Wivolin** (o.s. Kaijalainen), 91, kertoo lapsesta saakka pyrkinensä ylöspäin, taivaaseen. Noin 70 talon kylä kuului Ropsun seurakuntaan. Lyidian isä Aappo oli kirvesmies, joka veisti puusta koristeita ikkunanpieliin ja talojen pätyihin. Äiti Annamari hoiti kotia ja neljää lastaan. Perhe omisti kauniin hopeisen samovaarin, jossa oli keisarien perheiden kuvat. Ylhäällä nurkassa oli ikoni, jossa Maria oli Jeesus-lapsi sylissä.

– Meidän kylämme oli korkean mäen päällä, kauniilla paikalla. Iltasella Pietarin valot näkyivät kotini ikkunaan. Ne loistivat kuin kynttilät taivaanrannalla.

Kun tytölle tuli lapsena kaulaan iso kasvain, äiti kutsui kotiin vanhan tädin, ämmän, joka oli ihmeperantaja. Tämä paineli kasvainta pienellä kivisellä kananmunalla ja luki Isä meidän -rukouksen.

– Kasvain hävisi ihan heti. Ämmä pystyi parantamaan lehmätkin punataudista. Keran minulla oli kauhea hammassärky. Ämmä otti lasin vettä, rukoili Isä meidän -rukouksen ja käski huuhtoa suun vedellä. Hammas ei ole särkenyt sen jälkeen.

Ollessaan kuusivuotias Lydia joutui pietarilaiseen Vasilin saaren sairaalaan, koska hänen jalassaan oli tuberkuloottinen luumäti. Jalka leikattiin, ja tyttö joutui olemaan sairaalassa 4,5 kuukautta.

– Yhdeksän vuoden kuluttua alkoi samaa jalkaa särkemään. Minut vietiin Ropsun sairaalaan. Lääkäri puristeli jalkaa, ja siitä tuli hirveästi mätää ja luun siruja.

Hyvinkäälle asettuminen

Perheen isä kuoli vuonna 1938 vatsasyöpään. Hänet haudattiin Krasnoje Selon kauppalaan.

Venäläisten ja saksalaisten rintamien väliin jääneellä alueella kärsittiin nälkää. Lyidian äidinäiti, hänen vävynsä ja tämän sisko kuolivat nälkään.

– Äiti, minä sekä kaksi veljeäni ja siskoni jouduimme lähtemään tavarajunalla Saksaan. Meidät sijoitettiin vankileirille Thüringeniin. Siellä olimme hiukan toista vuotta kunnes pääsimme vuonna 1943 laivalla Suomeen ja asetuimme Hyvinkäälle.

Lydia oli vuosina 1943–45 työssä Renton kenkätehtaalla, jossa tehtiin urakalla puupohjakenkiä. Hän tapasi tulevan miehensä Eelis Wivolinin, joka oli peltiseppänä Kone Oy:ssä. Eelis oli myös päälouuttamismies ja harrasti nyrkkeilyä.

Odottaessaan maaliskuussa vuonna 1945 ensimmäistä lastaan Lyydialle sattui ikävästi.

– Olin menossa työhön ja kaaduin aseman rapuissa selälleen. Kun Yhdysvallat pudotti 6. elokuuta Hiroshimaan atomipommin, tyttö syntyi. Vauva oli aivan mustelmilla. Kätilö kysyi, olenko kaatunut. Hän sanoi, että mustelmat häipyvät, kun lapsi kasvaa. Seuraavaksi syntyi poika vuonna 1947, tytöt 1948 ja 1951 sekä nuorin poika 1957.

Rauhan tultua Neuvostoliitto halusi inkeriläiset takaisin Venäjälle. Koska Lydia oli naimisissa, hän sai jäädä. Äiti, kaksi veljeä ja sisko joutuivat lähtemään Siperiaan. He pääsivät tulemaan sieltä Viroon, mutta heidät vietiin sitten vielä kauemmaksi Siperiaan.

– Lopulta veljeni pääsivät salaa hiilivau-

nuissa Viron Paideen 1950-luvun lopulla. Äiti ja sisko saivat virallisen matkustusluvan. Äiti tuli 14 vuoden kuluttua käymään Hyvinkäällä. Hänet, siskoni ja toinen veljeni on haudattu Viroon. Toinen veli asui kahdeksan vuotta Hyvinkäällä ja on haudattu tänne.

Lauluharrastus jatkuu yhä

Lydia Wivolin on ollut pienestä pitäen hyvä laulamaan niin kuin hänen äitinsäkin. Inkeriläisestä pyhäkoulun laulukirjasta ovat jääneet mieleen laulut Vuoteella lepää Heli ja Musta Saara. Kirkkokuorossa hän ehti laulaa 40 vuotta, mutta joutui eroamaan 65-vuotiaana.

– Se oli raskas paikka. Kolmeen neljään vuoteen en voinut mennä kirkkoon. Rukoilin Taivaan Isää, että ota pois tuo risti. Kun oltiin viime syksynä Vanhan Myllyn tilalla sain laulaa **Seppo Lankisen** säestyksellä venäjäksi Uralin pihlajan. Äitinikin lauloi sitä.

Lyidian miehen kuolemasta tulee kulu-neeksi ensi toukokuussa neljä vuotta.

– Mieheni oli sairaalassa. Kello kahdeksan aikaan aamulla olohuoneen seinällä olleet Hyvinkään kirkosta ja Vanhasta kirkosta tekemäni kanavatyöt tulivat alas. Kun vanhin tytär ja poika tulivat, sanoin heille, että pappa on lähtenyt taivaaseen. Minulle ilmoitettiin siitä.

Taivaan Isälle huolenpidosta kiitollinen Lydia Wivolin rukoilee kaikkien omaistensa puolesta sekä aamuisin että iltaisin. Joka tiistai hän käy Veteraanitalolla vesijumpassa ja saunassa.

Seppo Ylönen

Yhtä matkaa surevan kanssa

Pastori **Merja Telsavaara** on ollut reilut kaksi vuotta Hyvinkään seurakunnassa seurakuntapastorin viransijaisena vastuualueenaan lapsi- ja perhetyö. Hän jatkaa tällä työalalla kesän 2014 lopulle. Ensi vuoden aikana hänen työkuvasa vaihtunee jumalanpalvelustyöstä vastaavan papin tehtäviin. Muiden pappien tavoin hänellä on myös kirkollisia toimituksia kuten hautaamisia.

– Hautaamisia on ollut aika paljon, enimmillään neljät hautajaiset viikossa. On yleistä, että lauantaisin on kahdet hautajaiset esimerkiksi kello 10.30 ja kello 13.30. Näin pappi ehtii olemaan mukana myös muistotilaisuuksissa. Viime aikoina hautajaisia on alettu pitää enemmän myös arkisin, hän sanoo.

Hyviä asioita esiin

Saatuaan tiedon hautajaisista, pappi soittaa omaisille ja sopii tapaamisesta, joka tapahtuu kotona tai seurakuntakeskuksessa.

– Kyselen omaisilta, miten vainajan poismeno tapahtui. Jos vainaja on vanha ihminen, omaiset ottavat surullisen asian usein rauhallisemmin. Tapaamisessa sovitaan siunauksen kulusta. Usein omaiset haluavat valita myös siunaustilaisuudessa luettavat raamatuntekstit. Myös siunaus- ja muistotilaisuudessa laulettavia virsiä käydään läpi. Niissä on hyvin lohduttavia sanoja.

Suosittuja ovat esimerkiksi virret 338 (Päivä vain ja hetki kerrallansa), 555 (Oi Herra luoksein jää), 341 (Kiitos sulle Jumalani), 631 (Oi Herra jos mä matkamies maan) ja 30 (Maa on niin kaunis).

– Joskus vainaja on valinnut itse hautajaisissaan laulettavat virret tai vainajan lapset kertovat virsistä, joita äiti tai isä on paljon laulanut.

Toisinaan tapahtuu niin, että vainajan omaiset eivät halua tavata pappia. Silloin siunaustilaisuus tapahtuu tyypillisen kaavan mukaan.

– Joskus omaiset asuvat kaukana. Silloin he kertovat vainajasta puhelimesta tai sähkö-

postilla. Siunaustilaisuudessa kerron puheeni yhteydessä vainajasta saamiene tietojen perusteella. Tuon esiin sitä, millainen ihminen vainaja oli ja millaisia hyviä asioita on jäänyt omaisten mieleen.

Elämä on pieni hetki

– Tuon siunaus- ja muistotilaisuuksien puheissani aika usein esiin, miten ihmisen elämää ja kuolemaa verrataan Raamatussa luonnossa tapahtuviin vastaaviin asioihin. Loppujen lopuksi meidän elämämme täällä maan päällä on vain pieni hetki. Se jatkuu rajan takana.

Ennen hautajaisia tapahtuvassa omaisten ennakkotapaamisessa pohditaan usein sitä, että missähän tämä rakas ihminen nyt on. Näkeeköhän hänet vielä.

Lapsen hautajaiset ovat henkisesti vaikeampia sekä omaisten että myös papin kannalta.

– Jos hautajaisissa on surullinen tunnelma, siitä ei pääse itsekään heti irti. Mutta tässä papin työssä on siirryttävä seuraavaan tehtävään. Ehkä pappia auttaa hautajaisissa se, kun hän on niissä omassa roolissaan.

Papit saavat seurakunnissa tarvittaessa työnohjausta. Työnohjaajan kanssa käydyissä keskusteluissa käydään rauhassa läpi työssä kohdattuja ja mieltä painamaan jääneitä asioita.

– Sureville omaisille on tärkeää saada kertoa papille vainajan elämästä. Tärkein tehtäväni pappina on kuunnella ja tukea.

Ensimmäiset hautajaiset

Merja Telsavaara on lähtöisin kaakkoisesta Ruokolahden pitäjältä. Hän kirjoitti ylioppilaaksi Vuoksenniskan lukioista, Imatralta.

– Pienestä pitäen minulla on ollut kutsumus evankelioimistyöhön. Äitini Elvi oli uskonnollinen ihminen. Opin pienestä saakka turvautumaan Taivaan Isään. Kävimme äi-

Työntekijän matkassa

– Merja Telsavaara on ollut yksitoista vuotta naimisissa freelancekuvaaja **Timo Telsavaaran** kanssa. Lapsia heillä ei ole.

– Oltuaan kaupanalan työssä Merja päätti opiskella teologiaa ja valmistui teologian maisteriksi vuonna 2006. Kesäkuun 5. päivänä alkoi työ kappalaisen viransijaisena Kerimäen seurakunnassa.

– Siellä olin ensimmäistä kertaa pappina siunaamassa vainajaa haudan lepoon. Kyllä minua jännitti. Seurakunnassa oli vain kaksi pappia. Toinen oli lomalla ja toinen rippileirillä. Kysyin viimeisiä neuvoja suntuilta. Hautajaisien jälkeisessä muistotilaisuudessa vainajan omaiset ja ystävät odottivat, että vetäisin myös sen tilaisuuden, minkä teinkin.

Merja Telsavaara on ollut yksitoista vuotta naimisissa freelancekuvaaja **Timo Telsavaaran** kanssa. Lapsia heillä ei ole.

– Asumme Vantaalla, mutta haemme asuntoa täältä. Ennen työhön tuloani en ollut käynyt Hyvinkäällä. Yllätyin seurakunnan laajuudesta. On kolme kirkkoa ja paljon muita kokoustiloja.

Uusia tuulia työaloille

Merja Telsavaara on ollut lapsi- ja perhetyön pappina yhteistyössä johtavan lapsityönohjaajan **Terhi**

Makkosen ja lapsityönohjaaja **Anna-Mari Tukevan** kanssa. Hänen mielestään nämä ovat kehittäneet paljon seurakunnan lapsityötä.

– Uutena toimintana ovat tulleet esimerkiksi vauvakirkot ja perheleirit. Uusin asia on *Pienelle parasta* -hanke.

Kun perheeseen syntyy vauva, vanhemmille lähetetään materiaalia, jossa kerrotaan muun muassa kasteesta. Seurakunta lähtee yhdessä vanhempien kanssa seuraamaan lapsen kasvua.

Noin kuukauden kuluttua kasteesta vanhemmille lähetetään Pienen iltahetki -levy, jossa on **Sari Kaasisen** laulamia tuutulauluja sekä muuta materiaalia.

– Joulukuun 3. päivänä Sari Kaasinen laulaa Vanhassa kirkossa vauvoille ja pienille lapsille tarkoitettua musiikkia. Vuoden sisällä syntyneet vauvat saavat kutsut, mutta muutkin ovat tervetulleita mukaan.

Merja Telsavaaran mielestä jumalanpalvelusta voisi kehittää eri tavoin. Esimerkiksi rippikoulupastorin kanssa on mietitty nuorille suunnattua pop-messua.

– Ollessani Espoonlahden seurakunnassa järjestettiin kirkon ulkopuolella niin sanottu kalliokirkko. Siinhen tuli paljon ihmisiä, jotka eivät tule sisälle kirkkoon. Ehkä kirkko pitäisi viedä ihmisten luo. Siksi Kauppa-keskus Willaan on tulossa myös päivystys, jolloin ihmiset voivat tulla juttelemaan seurakunnan työntekijän kanssa.

Seppo Ylönen

Pyhäinpäivänä kello 16 on tässä Puolimatkan kappelissa lyhyt Perheiden pyhäinpäivähartaus, jonne voi tulla pientenkin lasten kanssa, Merja Telsavaara sanoo sytyttäessään alttarin kynttilöitä.

Kätevä-piirin

JOULUMYYJÄISET

lauantaina 30.11. klo 10–13
Mummon kammarilla, Helenenkatu 34 D
Myyntissä käsitöitä, kahvia ja leivonnaisia.
Tervetuloa!

LÄHETYSMYYJÄISET

Tervetuloa myyjäisiin
perjantaina 1.11.2013
klo 10.30–13.30
seurakuntakeskukseen
Hämeenkatu 16, 2. kerros.

Alkuhartaus klo 10.20.

Myyntissä suolaisia ja
makeita leivonnaisia sekä
arpoja. Lounaan hinta 9,20 €.

SUURET JOULUMYYJÄISET 5.12.
Myyntissä myös eri toiminta-
piirien tuotteita.

Vertti-vertaisryhmä mielenterveyden pulmista kärsiville vanhemmille ja heidän 7–10-vuotiaille lapsilleen

Oletko miettinyt miten puhuisit omasta sairaudestasi lapsellesi?
Onko sinulla mahdollisesti huolia liittyen lapseesi?
Tuntuuko arjen pyörittäminen joskus ylivoimaiselta, kun omat
voimavarat eivät riitä?
Haluatko tietoa miten voit tukea ja auttaa lastasi sairaudestasi
huolimatta?

Vertti-ryhmä alkaa tammikuussa
2014. Ilmoittautumiset ja lisätiedot
5.12. mennessä diakoniatyöntekijä
Päivi Lievoselle, 040 487 1382,
paivi.lievonen@evl.fi

Tervetuloa viettämään yhteisiä

4-VUOTIAIDEN SYNTYMÄPÄIVÄJUHLIA

perjantaina 15.11.2013 klo 18

Vehkojan seurakuntakeskukseen, Yli-Anttilantie 3

Voit tulla juhlaan yhdessä perheesi tai
kummisi kanssa. Synttäreillä nautitaan mm.
Haka-sirkuksen esityksestä ja herkutellaan
synttärijäätelöllä.

Toivomme etukäteisilmoittautumista 12.11.
mennessä montako teiltä tulee, että
osaamme varata tarpeeksi jäätelöä.
Ilmoittautumislomake löytyy:
www.hyvinkaanseurakunta.fi > Ajankohtaista

Lisätietoja:
lapsityönohjaaja Anna-Mari Tukeva
p. 040 559 6327 klo 9–15
tai anna-mari.tukeva@evl.fi

JOULU ON JO OVELLA

-hiljaisuuden retriitti

perjantaista - sunnuntaihin 13.-15.12.
Leiriniemen leirikeskuksesta

Tule hiljentymään ja lepäämään ennen
joulun kiireitä!

"Minä kuuntelen, mitä Herra Jumala
puhuu. Hän lupaa rauhan kansalleen,
omilleen."

Saapuminen perjantaina klo 17–18 ja lähtö sunnuntaina klo 14.
Retriitin hinta on 90 € sis. majoituksen yhden hengen huoneessa,
täysihoidon ja ohjelman, joka painottuu rukoushetkiin. Ohjelmaan
osallistuminen on vapaaehtoista. Omat kyydit.
Vetäjinä pastori Petra Pohjanraito ja diakoniatyöntekijä
Kaisa Laakso. Lisätiedot ja ilmoittautumiset Kaisalle sähköpostitse:
kaisa.laakso@evl.fi tai puhelimitse 040 755 9364 torstaihin
28.11. mennessä.

RISTIN VARJOSTA VALOON

Hengellinen vankilatyön ilta
kaikille kiinnostuneille
Vanhassa kirkossa
Uudenmaankatu 13
ke 20.11. klo 18

Mukana
muusikko Marko Tolmunen
ja Eero Toikonniemi sekä
diakoni Kristiina Leinonen.

Kahvitarjoilussa avustaa
Hyvinkään Nummenpojat.
Tervetuloa!

Järj. Hyvinkään seurakunnan
diakoniatyö

Paavola-päivän konsertti

la 23.11.2013 klo 14

Paavolan seurakuntakodissa.
Jukka Heroja, laulu ja sello,
Matti Heroja, säestys.
Konsertin jälkeen vuoden
paavolalaisen julkistaminen ja
kahvitarjoilu.

Kehitysvammaisten

seurakuntaleiri 22.–24.11
Sääksin leirikeskuksesta
Ilmoittautumiset p. 019 4561
250 (ti, to ja pe klo 10–13) tai
maria.kahra@evl.fi
Diakoniatyöntekijä
Maria Kahra, p. 040 559 6324

Tervetuloa viettämään
joulujuhlia, perhejuhlia
ja muita juhlia seura-
kunnan pitopalveluun!

MAISTUVA LOUNAS ARKISIN

maanantaista perjantaihin
klo 10.30–13.30.
Hinta 9,20 €.

TILATKAA NYT JOULUKSI
leivonnaiset, laatikot ja
muut herkut.

Kotoista lähiruokaa
ammattitaidolla ja tyylikkäästi!

HYVINKÄÄN
SEURAKUNTA
Pitopalvelu
Hämeenkatu 16
p. 019 4561 234

Diakoniaruokailu

Vaikeassa taloudellisessa
tilanteessa oleville
hyvinkäälaisille tarkoitettu
diakoniaruokailu on joka
kuukauden viimeinen
maanantai klo 11.30–13.00
Hyvinkään kirkon yläsalissa,
Hämeenkatu 16.
Hinta 2 € maksetaan käteisellä.
Syksyn ruokailupäivät ovat:
25.11. ja 16.12.
Tervetuloa!

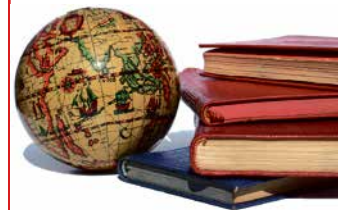
PALVELEVA PUHELIN
01019 0071
evl.fi/palvelevanetti

Mielenterveysleiri

Sääksissä 3.-5.12.
Leirillä mukana diakoniatyön-
tekijät Päivi Lievonen ja Kaisa
Laakso sekä diakoniaopiskeli-
ja Mika Leppäaho.
Leiri on maksullinen.
Ilmoittautumiset 15.11.
mennessä diakoniatois-
toon p. 019 4561 250 ti, to ja
pe
klo 10–13.
Lisätietoja
Kaisa Laakso
p. 040 755 9364 tai
sähköposti:
kaisa.laakso@evl.fi

Kirjapiiri

tiistaina 26.11. klo 18
kirjapiiri srk-keskuksen 2. krs:n
keskusteluhuoneessa,
Hämeenkatu 16.
Aiheena Jorma Ollilan kirja
Mahdoton menestys.
Kirjapiirin vetäjä
rovasti Reijo Huuskonen.

Eläkeläiskerho

Keskustan alueen
eläkeläiskerho kokoontuu:
maanantaina 4.11. klo 13–14.30
seurakuntakeskuksen
kokoussalissa, Hämeenkatu 16.
Ohjaajana Helena Harrela
ja mukana diakoniatyöntekijät
Päivi Lievonen ja Tuija Vänskä.
Seuraavan kerran kerho
kokoontuu ma 2.12.
Tervetuloa!

Hiljennyt hetkeksi

Arkipäivän rukoushetki

Hyvinkään kirkossa,
Hämeenkatu 16,
joka arkipäivä
maanantaista perjantaihin
klo 11.30.
Rukoushetki on kaikille avoin.

Rukoushetki on luonteeltaan
yksinkertainen ja lyhyt
tilaisuus (n. 15 min.).
Tilaisuus pidetään kirkko-
salissa ja siitä vastaa pappi.

"Minun sydämeni ikävöi apuasi,
sinun lupaukseesi minä panen
toivoni. – Sinun sanasi on lamp-
pu, joka valaisee askeleeni, se
on valo minun matkallani"

(Psalmi 119).

Tervetuloa!

Hanna-piiri

työkeskuksen aulakahviossa,
Hämeenkatu 16
tiistaina 12.11. klo 18.30
Hanna-piirissä tutustutaan
maailmanlaajaan Hanna-työhön ja
samalla hiljennytään
Raamatun ääressä. Piiri kokoontuu
kuukauden toinen tiistai.
Mukana lähetyssihteeri
Johanna Rantalankila.
Tervetuloa!
Lisätietoja: www.sansa.fi

KOHTAAMISPAIKKA

Avoimet ovet Mummon kammarilla,

Helenenkatu 34 D

Tervetuloa piipahtamaan kahville tai viettämään
aikaa mukavassa seurassa!

Mummon kammarin on avoinna:

- ma klo 12 - 15, käsitöitä ja askartelua
- ti klo 12 - 15, ohjelmahetki klo 13
- ke klo 12 - 13, jumppaa

Mummon kammarin Vehkojan käsityökerho kokoontuu
Vehkojan srk - keskuksessa torstaisin klo 17.30 - 19.30.

Mummon kammarin on avoin kohtaamispaikka kaikenikäisille.
Kammarin on matala kynnyksellä ja sinne pääsee myös pyörätuolilla.
Kammarissa voi levähtää hetken, nauttia kupin kahvia, ruokkia
perheen pienimpiä, tavata tuttuja ja hiljentyä yhdessä.

Muutokset mahdollisia.
Seuraa kirkollista ilmoittelua.

Tervetuloa pyhäinpäivän tilaisuuksiin lauantaina 2.11.

- 10.00 Messu** Hyvinkään kirkossa, Anne Blomqvist, Virpi Koivisto, Eeva Jurmu, Kirkkokuoro.
- 14.00 Pyhäinpäivän hartaus** Rauhannummen hautausmaan kappelissa, Marko Huhtala ja Taru Paasio. Linja-autokuljetus.
- 15.00 Pyhäinpäivän hartaus** Puolimatkan hautausmaan kappelissa, Petra Pohjanraito ja Marjut Sipakko, lauluyhtye Värit.
- 16.00 Pyhäinpäivän perhehartaus** Puolimatkan kappelissa, Merja Telsavaara, Marjut Sipakko, Laura Jokinen ja Sävelkeijut.
- 16.00 Pyhäinpäivän hartaus** Kytäjän hautausmaalla, Jyrki Rauhala ja Erkki Hannonen.
- 18.00 Pyhäinpäivän iltakirkko** Hyvinkään kirkossa, Kosti Kallio, Carina Lievendahl ja Erkki Hannonen, Hyvinkään Oratoriokuoro, joht, Matti Heroja. Iltakirkossa luetaan vuoden aikana kuolleiden seurakuntalaisten nimet ja sytytetään kynttilät. Kahvi- ja teetarjoilu seurakuntakeskuksessa iltakirkon

- Linja-autokuljetus Pyhäinpäivän la 2.11. Rauhannummen hautausmaalle.** Linja-auto lähtee klo 12.30 (Huom. aika!) Hyvinkäänkylästä Uudenmaan katu (tilausajo), Paavolasta (linja 6) ja Hakalasta (linja 4). Vaihtoyhteys rautatieasemalta klo 12.45. Auto ajaa Hämeenkatua, Sähkökatua, Munckinkatua ja Hämeenkatua Rauhannummeen. Paluu klo 14.40. Linja-auto kiertää Paavolan ja Hakalan kautta Hyvinkäänkylään.
- la 2.11. klo 14 Hartaus** Rauhannummen kappelissa.
Huom. Sunnuntaina 3.11. ei ole kuljetusta Rauhannummeen.

Musiikkia

- to 31.10. klo 18 Svetlana Musinan konsertti** Vanhassa kirkossa, Svetlana Musina, sopraano, Jelizaveta Pantzenko, piano ja urut. Inkerin evankelis-luterilaisen kirkon pastori Pasi Hujanen, juonto ja puhe. Mukana lähetys sihteeri Johanna Rantalankila. Kolehti Evankeliumiyhdistyksen Venäjän lähetystyölle (Inkerin kirkon seurakunnissa jaettavia joulupaketteja varten).
- su 3.11. klo 18 Kirkkokonsertti** Hyvinkään kirkossa. Erkki Hannonen, laulu, Matti Heroja, piano ja urut. Säveltäjinä Dvorak ja Brahms sekä Bach ja Händel. Ohjelma 5 €.
- pe 8.11. klo 18 Idän Ihmeet** Vanhassa kirkossa. Idän Ihmeet on kolmen nuoren miehen yhtye. Heidän musiikkinsa pohja on folksävyinen soitto ja vahva stemmalaulu. Idän Ihmeiden kokoonpano: Atte-Veikko Kemppainen, akustinen kitara & laulu, Ville Kukkonen, viulu & laulu ja Janne Simojoki, perkussiot & laulu. Vapaa pääsy.
- su 10.11. klo 14 Isänpäivän kahvikonsertti** Vehkojan srk-keskuksessa, Yli-Anttilantie 3. Heli Närhi, sopraano, Kari-Kyösti Silvennoinen, baritoni ja Matti Heroja, piano. Juonto aluepappi Esa Kokko. Kolehti Yhteisvastuulle.
- ti 12.11. klo 19 Kaija Kärkinen & Ile Kallio** Hyvinkään kirkossa. **Hyvänte-**

kevissyyskonsertti lasten, nuorten, vammaisten ja vanhusväestön toiminnan tukemiseen. Liput 10 €. Järj. LC Hyvinkää/Sveitsi Ennakkomyynti: Suomalainen Kirjakauppa Willa, S-marketin Kukka puoti, Hyvinkään kaupungintalon kahvila Donner. Lisätietoja: Harri Kokko LC Hyvinkää/Sveitsi p. 050 518 7861, s-posti: harri.kokko@hyvinkaa.fi

- pe 22.11. klo 18 Majataloilta** Hyvinkään kirkossa. Pekka Simojoki vieraillee Et Ceteran kanssa. Majatalossa mukana myös pastori Jukka Jämsén. Seurakunnasta mukana pastori Esa Kokko ja lähetys sihteeri Johanna Rantalankila.
- la 23.11. klo 14 Paavola-päivän konsertti** Paavolan seurakuntakodissa, Aittatie 1. Jukka Heroja, laulu ja sello. Matti Heroja, säestys. Kahvitarjoilu konsertin jälkeen sekä vuoden paavolalaisen julkistaminen.
- ti 26.11. klo 19 Tulkoon Joulukonsertti** Hyvinkään kirkossa. Arja Koriseva, laulu ja Jouni Somero, piano. Hyvinkään kirkon aula SKV Kiinteistöväilytyksen tarjoama glögi- ja piparitarjoilu. Ohjelma 20 € ovelta tuntia ennen esitystä tai ennakkoon:

- Ajan Optiikka, Kauppalankatu 2, Uudenmaan Seuramatkat, Uudenmaankatu 5-9, Kangas- ja Konemaretket, Hyvinkäänkatu 2. Konsertin tuotto Hyvinkään lasten ja vanhusväestön tukemiseksi. Järj. LC Hyvinkää/Höfvinga ja Hyvinkään seurakunta
- su 1.12. klo 15 Adventista Jouluun -konsertti** Hyvinkään kirkossa (Hämeenkatu 16) klo 15 ja Klaukkalan kirkossa (Ylitilantie 6) klo 18. Hyvinkään Kirkkokuoro, Klaukkalan kirkon kuoro ja Lauluyhtye Vois. Solistit: Satu Ranta, sopraano, Paavo Muranen, tenori ja Mikko Peltokorpi, basso. Soitinyhtye. Johtaa Eeva Jurmu ja Mikko Peltokorpi. Vapaa pääsy, ohjelma 10 €.
- ma 2.12. klo 18 Kide-kuoron joulukonsertti** Vanhassa kirkossa.
- ti 3.12. klo 10 Parasta pienelle -konsertti** Vanhassa kirkossa. Sari Kaasinen hyrisee, leikittää ja laulaa vauvojen ja lapsiperheiden konsertissa. Noin tunnin mittaisessa konsertissa kuullaan myös tuutulauluja Pienen Iltahetki CD:ltä.
- la 7.12. klo 16 Lauluyhtyeitten iHMeTys ja Lumina joulukonsertti** Vanhassa kirkossa. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €.
- la 7.12. klo 18 Volare-kuoron joulukonsertti** Vehkojan seurakuntakeskuksessa. Konsertti on samalla kuoron 10-vuotisjuhlakonsertti.
- su 8.12. klo 16 J. S. Bach Jouluoratorio I-III** Hyvinkään kirkossa. Hyvinkään Oratoriokuoro, avustaa soitinyhtye. Johtaa Matti Heroja. Vapaa pääsy. Ohjelma 10 €.
- su 8.12. klo 18 Englanninkieliset joululaulut ja hartaus** Vanhassa kirkossa. Christmas carols and devotion at the Old Church.
- ti 10.12. klo 18 Willan tunnelmalliset joululaulut** Hyvinkään kirkossa. Hyvinkään musiikkiopiston lapsikuoro Volare, joht. Marianne Murtoniemi. Juonto Mica Ikonen. Järj. Kauppakeskus Willa ja Hyvinkään seurakunta
- to 12.12. klo 19 UMO:n joulukonsertti** Hyvinkään kirkossa. Solistina Vuokko Hovatta. Tietoja konsertista www.umo.fi
- pe 13.12. klo 18 Luciafest och De vackraste julsångerna** i Gamla kyrkan.
- la 14.12. klo 17 Koko perheen joulukonsertti** Hyvinkään kirkossa. Seurakunnan lapsikuorot, joht. Marjut Sipakko.
- la 21.12. klo 18 Ensemble Norma -joulukonsertti** Hyvinkään kirkossa.
- ke 25.12. klo 19 Hyvinkään Kamarikuoron joulukonsertti** Hyvinkään kirkossa, johtaa Erkki Hannonen.
- su 15.12. Kauneimmat joululaulut** Hyvinkäällä.

Aluetyö Hyvinkään seurakunnassa

Kaukas

- su 17.11. klo 12 Messu** Kaukasteen palvelutalossa, kirkkokahvit
  - pe 6.12. klo 16 Kyläyhdistyksen Itsenäisyyspäivän juhla** Kaukasteen juhlatilalla, seurakunta mukana
  - su 8.12. klo 16 Kylän joulujuhlat** Ahdenkalliossa, Ahdenkallion nuorisotalo (Untolantie 99)
  - ke 18.12. klo 18.30 Koulun ja kylän joulujuhlat** Kaukasteen juhlatilalla
- Kauneimmat joululaulut:**
- su 15.12. klo 18** Ridasjärven Päivölässä
  - to 19.12. klo 19** Palopuron koululla
  - su 22.12. klo 16** Kaukasteen palvelutalossa

Kytäjä

- Kytäjän kirkko, Palkkisillantie 11**
- la 2.11. klo 16 Pyhäinpäivän hartaus** hautausmaalla, Rauhala, Hannonen
- su 24.11. klo 13 Messu**
- ke 20.11. ja 11.12. klo 11-13 Kytäjäkerho** kirkon sivusalissa
- to 14.11. klo 19 Isänmaallisten laulujen ilta** Maapirtillä, Palkkisillantie 28.
- su 15.12. klo 16 Kauneimmat joululaulut**

Paavola

- Paavolan seurakuntakoti, Aittatie 1**
- su 3.11. klo 10 Sanajumalanpalvelus**

- su 10.11. klo 10 Perhemessu,** kirkkokahvit.
- su 17.11., 24.11. ja 8.12. klo 10 Messu**
- la 23.11. klo 14 Paavola-päivän konsertti** Jukka Heroja, laulu ja sello, Matti Heroja, säestys. Konsertin jälkeen vuoden paavolalaisen julkistaminen ja kahvitarjoilu.

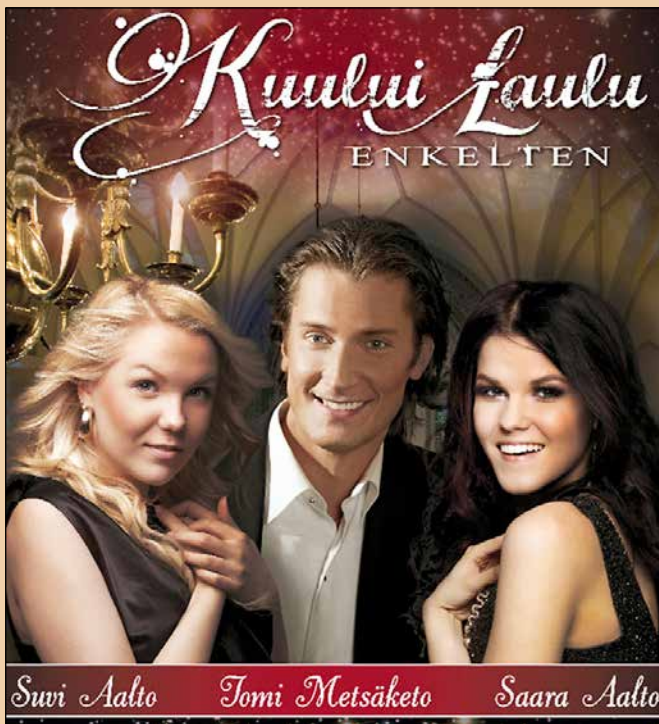
Vehkoja

Vehkojan seurakuntakeskus, Yli-Anttilantie 3

- su 3.11. ja 17.11. klo 12 Messu**
- su 10.11. klo 14 Isänpäivän kahvikonsertti** Heli Närhi, sopraano, Kyösti Silvennoinen, baritoni ja Matti Heroja, piano.
- la 30.11. klo 10-15 Jukka Norvannon luento** Roomalaiskirjeestä.
- su 15.12. klo 14 Lasten Kauneimmat joululaulut**

Martti

- Martin seurakuntatalo, Niittymäenraitti 4**
- ti 17.12. klo 18 Kauneimmat joululaulut**

- ke 18.12. klo 19 Kuului laulu enkelten -Joulukonsertti** Hyvinkään kirkossa, Tomi Metsäketo, Suvi Aalto ja Saara Aalto. Lippu/ohjelma 33 €. Ryhmäalalla (min. 10 henkilöä) 30 €. Indico p. (02) 2843 224. Ovimyynti tuntia ennen mikäli konsertti ei ole loppuunmyyty. Ennakkomyynti: Lippupiste, www.lippu.fi p. 0600 900 900 (1,98 e/min + pvm) + Lippupisteen käsittely- ja toimituskulut toimitustavasta riippuen. Liput R-kioskista. Tapahtumamero R-kioskilla Hyvinkäällä: 105753. www.indico.fi

Betsku.net
Jumala. Armo. Elämä.

NUORTEN TOIMINTA 2013

Betaniassa:

Keskiviikkoisin Raamis 16.30-
Perjantaisin After School klo 15.00-19.00
Lauantaisin Nuorten Ilta klo 16.30-20.30

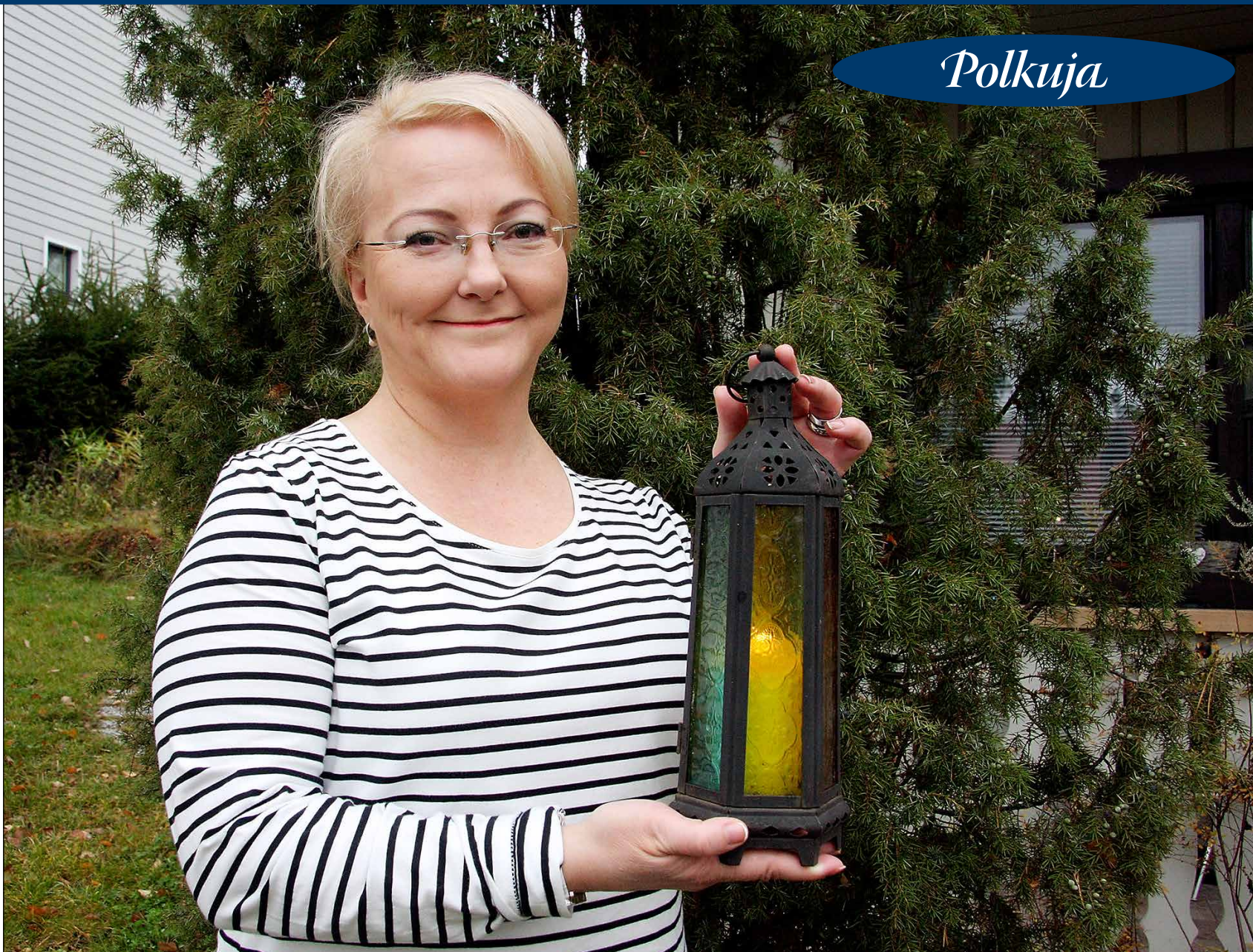
Muut:

Maata Näkyvissä -festarit Turussa 15.-17.11. Ilmoittautuminen alkaa lokakuussa. Tarkkaile betsku.netiä!

Omakotitalon-
sa pihalla Outi
Koskelalla on
adventtia
enteillen
kynttilälyhtyjä.
Hän käy
miehellään
jumalanpalve-
luksissa ja
suosittelee
niitä muillekin.

Seurakuntaan voi tulla omana itsenään

– Aarno Ruusuvuoren suunnittelema Hyvinkään kirkko on arkkitehtuuriltaan hieno. Olin käynyt siinä ennen kuin muutin tänne asumaan. Siitä lähtien olen käynyt jumalanpalveluksissa muissakin seurakunnan kirkoissa. Vehkojan seurakuntakeskuksessa käyn kello 12 messuissa, **Outi Koskela** sanoo.

Hänen humanisminsa nousee kristillisyydestä. Outi sanoo olleensa koko ikänsä seurakunta-aktiivi. Liikuntaohjaajan koulutuksestakin on ollut iloa. Runsaan vuoden ajan reipas nainen veti Vehkojan seurakuntakeskuksessa naisten jumppaa.

– Seurakuntaan voi tulla omana itsenään. Ei tarvitse olla suorittaja. Tykkään jumalanpalveluksesta ja sen liturgiassa olevasta vanhasta traditiosta. Se on seurakunnan peruspalvelua, jossa Jumala palvelee ihmistä. Penkissä saa olla oma itsensä. On hauskaa, että lapsetkin ovat tervetulleita kirkkoon. Jumalanpalvelus on perusjuttu sekä kotimaassa että muualla. Olen viettänyt runsaasti aikaa ulkomailla.

Äidin omaishoitaja

– Olen talossamme asuvan äitini **Seija Koskelan** omaishoitaja. Äidilläni on paljon hyviä ystäviä. Hän käy seurakunnan Ruutipiirissä. Koska hoidan äitiäni kotonani, voin säädellä omia työtehtäviäni. Olen myös neljän aikuisen nuoren vanhempi, Outi Koskela jatkaa. Hänen miehensä on diplomi-insinööri, joka toimii vanhempana konsulttina kansainvälisessä yrityksessä.

Outi Koskela työskentelee itse henkilöstöasiantuntijana eri yrityksissä ja pitää kotonaan oman yrityksensä nimissä työohjausvastaanottoa. Siinä on ajatuksena ratkaisukeskeinen lähestymistapa.

Yritysten kanssa toimiessaan hän haluaa tuoda mukaan eettisyyttä ja kestäviä arvoja. Todellinen tehokkuus nousee ihmisten työhyvinvoinnista ja hyvästä johtamiskulttuurista. Asian tulisi läpäistä yritysten koko henkilöstö ylimmästä johdosta varsinaiseen työtä tekevään tasoon saakka.

– Jokaisen ihmisen pitää saada kokea olevansa arvostettu. Hänen työllään on merkitystä. Kun ihminen arvostaa työtään, hän tekee sitä mielellään ja terveempänä. Siihen yritysten kannattaisi sijoittaa.

Kirkolla on humaani sanoma

Outi Koskela on löytänyt polun seurakuntaan ja suosittelee samaa muillekin. Erityisesti hänen sydäntään lähellä on diakoniatyö.

– Ihmisten kohtaamiset ovat hyvin tärkeitä. Seurakunnan tehtävänä on tuoda arjessa esiin omia arvojaan kovan ja materiaalisen elämän vastapainoksi. Niitä tarvitaan yhä enemmän. Yrityksissään keskittyy tehokkuuteen, mutta mietin sitä, miten ihmisiä voidaan yhteiseksi hyväksi. Kirkon humaani sanoma on tärkeää.

Kirkon piispoja hän kehuu, koska he osaavat puhua ihmisille nykyajan kielellä.

– He ovat älykkäitä ja valveutuneita. Toivon, että sitä kautta kirkko saa lisää kuuluvuutta ja panostusta yhteiskunnalliseen keskusteluun. Minulle kristillisyyden

uskonelämä ovat arvomaailman kulmakivi. Siksi minulla on ääretön kunnioitus toisia ihmisiä kohtaan. Meidän pitäisi suuntautua hyväksyntään ja armolliseen suhtautumiseen toisiamme kohtaan.

Jeesusta Outi pitää keskusasiiana. Hänen sovitustyönsä kautta meillä on suora yhteys Jumalaan. Tämä tekee meistä ihmisistä tasa-arvoisia.

– Emme voi mennä tikapuita pitkin taivaaseen. Jeesuksen pelastustyö on uskon kulmakivi. Se erottaa meidät muista uskonnoista ja vapauttaa suorituskristillisyydestä. Olen kuunnellut koko ikäni jumalanpalvelusten saarnoja. En tarvitse tunneväristyksiä. Tiedän, että Jumala on. Uskon johdatukseen. Siihen luottaminen on minulle vahva elämänperusta. Sitä kautta tulee toisista välittäminen.

Isä meidän, joka olet...

Haastateltavamme arvostaa niitä ihmisiä, jotka rukoilevat hänen puolestaan.

– Minäkin rukoilen läheisteni, ystäväni ja tuttavieni puolesta. Uskon esirukouksen voimaan. Se on meille annettu. *Isä meidän* -rukous kuuluu jokaiseen päivääni.

Kansainvälisyys kiinnostaa häntä kovasti. Tutustuminen eri maista tulleisiin ihmisiin on aivan luonnollista.

– Minulla on paljon eri maista tulleita ulkomaalaisia ystäviä, joilla on omat uskontonsa. Joukossa on muslimeja ja myös imaameja. Voimme toivottaa toisillemme Jumalan siunausta. Heidän kanssaan on helppo puhua uskonnosta ja elämänarvoista. Jos alkaa kes-

kustella uskonnosta suomalaisten kanssa, saa niuhon maineen. Eri uskontoihin kuuluvien kanssa keskustellessani olen saanut valottaa heille myös kristinuskoa. Tällainen keskustelu on minusta luontevaa.

Raamatun punainen lanka

Hän käy mielellään raamattuluentoilla, mutta toivoo löytävänsä itselleen vielä raamattupiirin.

– Nautin teologisista keskusteluista. Etsin sellaista raamattupiiriä, jossa voisi keskustella omana itsenään.

Outi Koskela lukee paljon ja monipuolista kirjallisuutta. Hengellisellä puolella piispojen, erityisesti **Eero Huovisen** ja **Kari Mäkisen**, kirjoitukset ovat antaneet paljon. Hän suosittelee seuraamaan myös netistä ajankohtaisia keskusteluja ja lukemaan artikkeleita päivän polttavista kysymyksistä. Raamatusta hän pyrkii löytämään sen punaisen langan, joka on Jumalan juttu. Toisin sanoen ajatus siitä, miten meidän tulisi kohdella toisiamme.

– Kun lukee Raamattua kokonaisuutena, tulee nöyremmäksi ja suvaitsevammaksi. Samalla Jumala tulee suureksi. Silloin elämä on turvallista ja mielenkiintoista. Kaikkien ohjien ei tarvitse olla omassa käsissä.

Jumalanpalveluksista puhuessaan haastateltava sanoo suositelleensa niitä ystävilleenkin. Yhdessäkin on menty joskus kirkkoon.

– Monet tykkäävät Tuomasmessuista. Jokaiselle löytyy jotakin. Hyvinkään seurakunnassa on paljon hurjan aktiivista toimintaa ja matala kynnyksen.

Seppo Ylönen

– Seurakunnan tehtävä on tuoda arjessa esiin omia arvojaan kovan ja materiaalisen elämän vastapainoksi.